

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

11 lutego

Nr. 4

Rok 1935.

Cena numeru niniejszego 75 gr, z przesyłką zwyczajną 90 gr, poleconą zł 1,20. Prenumerata kwartalna 6 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 40 gr, tabelaryczne i cyfrowe 80 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“, należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. 12.12.29, tel. Administracji Min. Sk. 11.05.08.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P.K.O. Nr. 30305.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

Poz. 57—z dnia 28 listopada 1934 r. o wymianie not, dotyczących zatwierdzenia umowy między Rzeczpospolitą Polską a W. M. Gdańskiem w sprawie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków, podpisanej w Gdańsku dnia 17 marca 1924 r. 106

UMOWA

Poz. 58—zawarta między Rzeczpospolitą Polską a W. M. Gdańskiem w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków 107

ZARZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz. 59—Spraw Wewnętrznych z dnia 22 grudnia 1934 r. o gospodarce finansowo-budżetowej oraz ustalaniu i zatwierdzaniu preliminarzy budżetowych związków samorządowych na r. 1935/36 110
.. 60—Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1934 r. o świadectwach ubóstwa, służących za podstawę do wolnej od cła odprawy darów (Nr. AP. — 26—47) 114

OBWIESZCZENIE KOMISARZA GENERALNEGO POŻYCZKI NARODOWEJ:

Poz. 61—z dnia 31 stycznia 1935 r. o ustaleniu kosztów, związanych z unieważnieniem utraconych obligacji Pożyczki Narodowej 115

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

Poz. 62—L. D. III. 20885/3/34 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie niewłaściwego wypełniania czeków do przekazania zbiorowych P. K. O 115
.. 63—L. D. IV. 279/1/35 z dnia 22 stycznia 1935 r. w sprawie postępowania przy odprawie skrawków tkanin, jako próbek bezwartościowych 115
.. 64—L. D. IV. 1985/3/35 z dnia 30 stycznia 1935 r. w sprawie zaświadczeń oględzin przy wywozie materiałów wybuchowych 116
.. 65—L. D. IV. 619/3/35 z dnia 30 stycznia 1935 r. w sprawie wykazu krajów (terytoriów statystycznych), które mają być podawane w zgłoszeniach statystycznych 116
.. 66—L. D. IV. 2787/2/35 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie skażania żółtek 132
.. 67—L. D. IV. 3297/3/35 z dnia 4 lutego 1935 r. w sprawie ustalania wagi skór surowych przed dokonaniem odprawy celnej 132
.. 68—L. D. IV. 41502/3/34 z dnia 4 lutego 1935 r. w sprawie międzynarodowej konwencji o sposobie opodatkowania obcokrajowych pojazdów mechanicznych 132
.. 69—L. D. V. 2041/1/35 z dnia 24 stycznia 1935 r. w sprawie uproszczonych ksiąg handlowych i gospodarczych 133
.. 70—L. D. V. 1529/4/35 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1935 143
.. 71—L. D. V. 3625/4/35 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie nabywania ulgowych świadectw przemysłowych na rok 1935 143

„ 72—L. D. V. 1689/1/35 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie wykładni postanowień ordynacji podatkowej	144.
„ 73—L. D. V. 3809/1/35 z dnia 31 stycznia 1935 r. w sprawie terminu płatności IV kwartalnej zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 i IV raty podatku od nieruchomości za rok 1934	146
„ 74—L. D. V. 4369/2/35 z dnia 4 lutego 1935 r. w sprawie poboru zaliczki na nadzwyczajną daninę majątkową w I grupie kontyngentowej w 1935 roku	147
„ 75—L. D. V. 822/4 35 z dnia 5 lutego 1935 r. w sprawie stosowania art. 44 ustawy o podatku przemysłowym	148
„ 76—L. D. V. 4748/2/35 z dnia 5 lutego 1935 r. w sprawie ustalenia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej na 1935 r.	148
„ 77—L. D. V. 4746/1/35 z dnia 5 lutego 1935 r. w sprawie zawiadamiania urzędów skarbowych o dokonanych zaświadczeniach uproszczonych ksiąg	150
„ 78—L. D. VI. 1103/4/35 z dnia 6 lutego 1935 r. w sprawie przedkładania Ministerstwu Skarbu odpisów okólników	151
„ 79—L. D. IV. 41135/1/34 z dnia 7 lutego 1935 r. w sprawie kwitów wywozowych	151

WYKŁADNIA USTAWY O OPŁATACH STEMPLOWYCH:

Poz. 80—do art. 72 i 90 u. o. s. i do art. 45—47, 49, 153, 161 u. o. s. ustalona przez Ministerstwo Skarbu . 151

DZIAŁ NIURZĘDOWY:

Z Ministerstwa Skarbu:

Komunikat w sprawie fałszywych monet srebrnych wartości 5 i 10 zł.

Komunikat w sprawie płatności podatków bezpośrednich w miesiącu lutym 1935 r.

Komunikat w sprawie zagubionych plombownic oraz pieczęci do laku.

Komunikat w sprawie wylosowanych do umorzenia w dniu 31 stycznia 1935 r. Bonow Funduszu Inwestycyjnego.

OGŁOSZENIA.

Wyszły z druku Dzienniki Ustaw Nr. Nr. 5 i 6, za wierające m. innymi:

Nr. 5, poz. 31—Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 11 września 1934 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Nr. 5 poz. 32—Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej i Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie wykonania ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim z dnia 17 marca 1932 r.

57.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 listopada 1934 r.

o wymianie not, dotyczących zatwierdzenia umowy między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem w sprawie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków, podpisanej w Gdańsku dnia 17 marca 1924 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. XXII umowy między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków, podpisanej w Gdańsku dnia 17 marca 1924 r., wymiana not, dotyczących zatwierdzenia powyższej umowy, nastąpiła w Gdańsku, w dniu 1 marca 1926 r.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 stycznia 1935 roku Nr. 4, poz. 29).

U M O W A

zawarta między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków.

Rzeczpospolita Polska i Wolne Miasto Gdańsk, w celu zawarcia umowy w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków, wdrożyły rokovania i ustanowiły Swymi Pełnomocnikami:

Rzeczpospolita Polska:

Dr. Artura ŻABICKIEGO, Sędziego Najwyższego Trybunału Administracyjnego,

Wolne Miasto Gdańsk:

Radcę Stanu Fritza LADEMANN'A, kierownika krajowego Urzędu podatkowego,

Starszego Radcę Rządu Gerharda SACHSE,

Starszego Radcę Rządu Dr. Ernsta GALLASCH.

Pełnomocnicy, przedstawivszy swoje pełnomocnictwa i uznawszy je za dobre i należyte, ułożyli we wzajemnem porozumieniu, co następuje:

Artykuł I.

(1) Za podatki w rozumieniu niniejszej umowy uważa się publiczne daniny, o ile je pobiera się w Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz Państwa, zaś na obszarze Wolnego Miasta Gdańska na rzecz tegoż oraz gmin (związków gminnych), a po obu Stronach w formie dodatków i dopłat, pobieranych łącznie z temi daninami na rachunek innych publiczno-prawnych związków. Za podatki w rozumieniu niniejszej umowy nie uważa się cel i podatków spożywczych.

(2) Wątpliwości, czy pewien podatek ma być uważany za podatek wyżej wymienionego rodzaju, wyjaśniać będą naczelne władze skarbowe obu Stron umawiających się w drodze wzajemnego porozumienia.

I. Ochrona prawna w sprawach podatkowych.

Artykuł II.

(1) Obywatele jednej Strony umawiającej się będą na obszarze Drugiej Strony traktowani narówni z obywatelami tejże Strony w sprawach podatkowych, a w szczególności doznawać będą równej ochrony przed władzami skarbowymi oraz innymi organami administracji skarbowej oraz przed sądami skarbowymi i administracyjnymi.

(2) Osoby prawne, w tem towarzystwa, zrzeszenia osobowe, instytucje, fundacje i inne majątki celowe, które nie posiadają własnej osobowości prawnej, jednak jako takie podlegają opodatkowaniu, będą, o ile mają siedzibę na obszarze jednej Strony umawiającej się i o ile istnieją zgodnie z prawem tejże Strony na obszarze drugiej Strony w sprawach podatkowych tak samo traktowane (ustęp 1), jak takie same osoby własne podatkowi podlegające, tejże Strony drugiej.

II. Pomoc prawna w sprawach podatkowych.

Artykuł III.

Obie Strony umawiające się zobowiązują się udzielać władzom skarbowym drugiej Strony umawiającej się, jej gminom (związkom gminnym), jako też wszystkim organom, którym powierzono czynności władz skarbowych, sądom skarbowym i administracyjnym—pomocy urzędowej i prawnej w sprawach podatkowych, wymienionych w artykule I, a to nie tylko, o ile chodzi o określenie i ustalenie podatków oraz o ich zabezpieczenie, ale również w postępowaniu odwoławczem, tudzież celem ściągnięcia tych podatków wraz z należyciami, przypadającymi w myśl ustawy.

Artykuł IV.

(1) O ile chodzi o doręczenie pism i załatwianie wniosków, dotyczących pomocy urzędowej i prawnej w sprawach podatkowych, władze obu Stron umawiających się znoszą się ze sobą bezpośrednio. Odłączne postanowienia artykułów XI do XIII, dotyczące ściągania, będą przestrzegane.

(2) Naczelne władze skarbowe obu Stron władne są umówić się, na jakiej drodze mają być bezpośrednio przesyłane i przyjmowane wnioski o doręczenie oraz o pomoc urzędową i prawną.

(3) Jeżeli władza, do której skierowano wniosek (władza wezwana), nie jest właściwą, prześle z urzędu wniosek do właściwej władzy i zawiadomi o tem bezzwłocznie władzę, od której wniosek wyszedł (władza wzywająca).

Artykuł V.

Za wyjątkiem przypadków, określonych artykułem VI ustęp 2, wnioski władz Polskich wygotowane będą w języku polskim, a wnioski władz Gdańskich w języku niemieckim. We wniosku wymienić należy władzę wzywającą, imię i nazwisko oraz zatrudnienie (stan) zainteresowanych osób, a o ile chodzi o doręczenie pism, także adres odbiorcy i rodzaj pisma, które ma być doręczone.

Artykuł VI.

(1) O doręczeniu starać się ma właściwa władza Strony wezwanej. Władza ta może, za wyjątkiem przypadku określonego w ustępie 2, ograniczyć swoją czynność do doręczenia i wydania pisma odbiorcy, o ile tenże jest gotów, pismo przyjąć.

(2) Na życzenie Strony wzywającej dokona się doręczenia pism w sposób, przewidziany w ustawach Strony wezwanej dla skutecznienia podobnych doręczeń własnych, o ile odnośne pismo jest wygotowane w języku Strony wezwanej (artykuł V).

Artykuł VII.

Za dowód doręczenia służą albo uwierzytelnione poświadczenia odbioru ze Strony odbiorcy, zaopatrzone w datę odbioru, albo zaświadczenie władzy Strony wezwanej, stwierdzające dokonanie, sposób i dzień doręczenia.

Artykuł VIII.

(1) Władza wezwana winna uczynić zadość wnioskowi i zastosować przytem potrzebne środki przymusowe, o ileby według wewnętrznych przepisów ustawowych była właściwą do takiej samej czynności urzędowej w sprawach własnych Strony wezwanej.

(2) Nie wolno stosować środków przymusowych, choćby u Strony wezwanej dopuszczalnych, w przypadkach, w których Strona wzywająca na odpowiedni wniosek Strony wezwanej nie mogłaby zastosować takiego samego środka.

(3) Na żądanie należy władzę wzywającą zawiadomić o czasie i miejscu czynności urzędowej, która na wniosek będzie przedsięwzięta. Osoby zainteresowane mają prawo do zastępstwa lub uczestniczenia przy tej czynności urzędowej, a to wedle ogólnych przepisów, miarodajnych u Strony wezwanej.

Artykuł IX.

Za załatwienie wniosków o doręczenie i innych wniosków nie będą pobierane żadne opłaty ani zaliczane koszty; jednak o ile Strony nie ułożą co innego, powyższe nie odnosi się do należności wypłaconych informatorom i biegłym (rzeczoznawcom), oraz do kosztów, spowodowanych działalnością urzędnika wykonawczego (sekwestratora) w przypadkach, określonych w artykule VI ustęp 2, lub zastosowania osobliwego środka przymusowego wedle artykułu VIII ustęp 1.

Artykuł X.

Postanowienia niniejszej umowy mają zastosowanie do pomocy prawnej w postępowaniu dla ściągania podatków, o ile nie postanowiono czego innego w artykułach XI do XIII.

Artykuł XI.

(1) Rozporządzenia (orzeczenia, uchwały, zarządzenia) w sprawach podatkowych, nie podlegające zaskarżeniu w toku instancji, będą na wniosek naczelnej władzy skarbowej jednej Strony skierowane do naczelnej władzy skarbowej drugiej Strony bezpłatnie uznane i wykonane. Uznanie orzeka wyraźnie najwyższa władza skarbowa.

(2) Rozporządzenia określone w ustępie 1, wykazywane będą bez wysłuchania osób zainteresowanych, na zasadzie przepisów ustawowych Strony, na obszarze której czynność ma być wykonaną.

(3) Do wniosku o wykonanie właściwa władza Strony wzywającej dołączy zaświadczenie, stwierdzające prawomocność rozporządzenia; właściwość tej władzy zaświadczy tu naczelna władza skarbowa Strony wzywającej.

Artykuł XII.

Na podstawie wykonalnych, aczkolwiek jeszcze nie prawomocnych rozporządzeń można żądać tymczasowego zabezpieczenia przez zajęcie (sekwestrację), o ile chodzi o obywateli Strony wzywającej. Zainteresowana osoba może spowodować uchylenie zajęcia (sekwestracji), o ile da zabezpieczenie, którego rodzaj i wysokość mają być określone we wniosku Strony wzywającej.

Artykuł XIII.

Wnioskowi o pewien oznaczony sposób wykonania albo zabezpieczenia należy zadośćuczynić, o ile ten rodzaj wykonania albo zabezpieczenia jest dopuszczalny według prawa Strony wzywającej i Strony wezwanej. Poza tem o rodzaju i sposobie wykonania albo zabezpieczenia rozstrzygają przepisy Strony wezwanej.

Artykuł XIV.

(1) Pomocy urzędowej i prawnej można odmówić, jeżeli Strona, do której zwrócono się o pomoc, uważa, że jej wykonanie może naruszyć prawa zwierzchnicze Strony wezwanej, lub jej bezpieczeństwo lub też utrudnić ściąganie jej własnych bądź już płynnych bądź wprowadzić jeszcze nie płynnych, ale już powstałych pretensyj podatkowych.

(2) Strona wezwana może odmówić wnioskowi, na podstawie których na obszarze Strony wezwanej od osób, nie zainteresowanych w sprawie w charakterze płatnika, mają być zebrane dopuszczalne wywiady, wiadomości i opinie, jeżeli wedle własnych przepisów ustawowych nie mogłaby żądać takich samych wywiadów, wiadomości lub opinii. Powyższe odnosi się także do wniosków o wyjawienie okoliczności faktycznych lub stosunków prawnych, o ile wiadomość o tych okolicznościach lub stosunkach możnaby uzyskać tylko przez wykorzystanie obowiązku do udzielenia wywiadów, wiadomości lub opinii, który nie istnieje na obszarze Strony wzywającej; powyższe stosuje się również do innych wniosków, o ileby im można uczynić zadość tylko przez naruszenie tajemnicy zawodu.

Artykuł XV.

(1) W przypadku, gdy wnioskowi uczyniono zadość w zupełności lub w części, władza wezwana zawiadomi bezzwłocznie władzę wzywającą o sposobie załatwienia wniosku.

(2) W przypadku, gdy wnioskowi nie uczyniono zadość, władza wezwana zawiadomi o tem bezzwłocznie władzę wzywającą, podając powody odmowy.

Artykuł XVI.

Do zapytań, wywiadów, doniesień i opinii, jako też innych zawiadomień, które Strony umawiające się otrzymują w drodze pomocy prawnej, mają zastosowanie ustawowe przepisy odnośnej Strony, dotyczące zachowania tajemnicy urzędowej.

III. Postanowienia końcowe.

Artykuł XVII.

(1) Kwoty pieniężne, które mają być ściągnięte, będą wyrażane w walucie Strony wezwanej.

(2) Kwoty ściągnięte wpłacać będzie Polska do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Warszawie, zaś Wolne Miasto Gdańsk do Polskiej Rządowej Kasy w Gdańsku, przyczem należy dokładnie oznaczyć sprawę, w której ściągnięcia dokonano.

Artykuł XVIII.

(1) Celem ułatwienia sprawdzenia wzajemności pod względem materialnym co do pomocy prawnej, Strony umawiające się wymienią zestawienia, okre-

ślające te uprawnienia władz skarbowych, co do których to wniosków o pomoc prawną przyjąć można, że pokrywają się wzajemnie według zasad prawnych, obowiązujących w Polsce i na obszarze Wolnego Miasta Gdańska. Zestawienia te winny przede wszystkim zawierać wskazówki:

a) co do wywiadów, wiadomości, opinii i środków dowodowych, których można żądać od płatnika lub osób trzecich,

b) co do środków przymusowych, sposobu zabezpieczenia i wykonania, — które są dopuszczalne w odniesieniu do płatników i osób trzecich.

(2) Dopóki zestawienia nie zostaną wymienione lub przez obydwie Strony uznane, należy dołączyć do każdego wniosku o pomoc prawną zaświadczenie wyższej władzy skarbowej Strony wzywającej, stwierdzającej z urzędu, że Strona wzywająca na zasadzie swoich ustaw uczyniłaby zadość podobnemu wnioskowi.

Artykuł XIX.

W zasadzie nie można żądać przesyłania aktów. W wypadkach wyjątkowych naczelne władze skarbowe porozumieją się między sobą; jednak wnioski o udzielenie aktu należy ograniczyć do przypadków, w których ważne interesy Strony wzywającej tego koniecznie wymagają. Każda jednak Strona może do swoich wniosków dołączyć własne akty, potrzebne do wykonania wniosku.

Artykuł XX.

Jeżeli według przepisów Strony wezwanej zachodzą warunki do umorzenia postępowania z powodu nieściągalności podatku, to władza wezwana zwraca wniosek władzy wzywającej, dołączony do aktu zaświadczenia o tem, że te warunki zachodzą, oraz inne papiery, jakie w tym względzie posiada.

Artykuł XXI.

Ochrona prawna i pomoc prawna, określone niniejszą umową, będą stosowane tylko w przypadkach, w których chodzi o podatki bieżące, nie zaś w przypadkach, które odnoszą się do przeszłości.

Artykuł XXII.

(1) Umowa niniejsza wchodzi w życie 16-go dnia po wymianie not między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Senatem Wolnego Miasta Gdańska, stwierdzających, że umowa została zatwierdzona w Rzeczypospolitej Polskiej względnie w Wolnym Mieście Gdańsku.

(2) Niniejsza umowa pozostaje tak długo w mocy, dopóki jej nie wypowie jedna ze Stron umawiających się, najpóźniej 6 miesięcy przed upływem roku

kalendarzowego. W razie należytego wypowiedzenia traci umowa swą moc obowiązującą z upływem roku kalendarzowego.

Na dowód czego podpisali Pełnomocnicy powyższą umowę w dwóch równobrzmiących oryginałach w polskim i niemieckim języku, które oba są równie miarodajne.

Gdańsk, dnia siedemnastego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego czwartego roku.

Za Rzeczpospolitą Polską:

Artur Żabicki

Za Wolne Miasto Gdańsk:

Fritz Lademann

Gerhard Sachse

Dr. Ernst Gallasch

PROTOKÓŁ KOŃCOWY.

Przy podpisaniu umowy, zawartej w dniu dzisiejszym między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem o ochronie prawnej i pomocy prawnej w dziedzinie podatków, podpisani Pełnomocnicy złożyli następujące równobrzmiące oświadczenia, które stanowią część składową samej umowy:

(1) Zaleca się, aby w przypadkach określonych w artykule VI ustęp 2 umowy sporządzano w języku Strony wezwanej także pismo rekwizycyjne lub też dołączano do tego pisma tłumaczenie na odpowiedni język.

(2) Zaleca się, aby władze skarbowe Stron umawiających się dostarczały sobie nawzajem wiadomości, mających donioślejsze znaczenie dla podatków. Ułożenie formy, w której wiadomości te miałyby być dostarczane, pozostawia się naczelnym władzom skarbowym Stron umawiających się.

Artur Żabicki

Fritz Lademann

Gerhard Sachse

Dr. Ernst Gallasch

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 stycznia 1935 roku Nr. 4, poz. 30).

59.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 22 grudnia 1934 r.

o gospodarce finansowo-budżetowej oraz ustalaniu i zatwierdzaniu preliminarzy budżetowych związków samorządowych na r. 1935/36.

(Nr. SF. 11-11-3)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Prezydenta m. st. Warszawy, Starostów Krajowych w Poznaniu i Toruniu, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast Wydzielonych.

W związku z prowadzonymi obecnie pracami nad ustaleniem preliminarzy budżetowych związków samorządowych na r. 1935/36 w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, udzielałam związkom samorządowym i podlegającym mi władzom nadzorczym nad samorządem następujących wskazówek co do ustalania i zatwierdzania zamierzeń budżetowych związków samorządowych oraz zasad jakimi związki te winny kierować się w gospodarce finansowej:

1. Akcja Rządu, mająca głównie na celu opanowanie ujemnych skutków trwającego przesilenia gospodarczego, zmierza obecnie do odciążenia dochodu społecznego poprzez zmniejszenie obciążenia publicznego. Ponieważ działalność gospodarcza samorządu powinna być ściśle scharmonizowana z działalnością Rządu, przeto cel powyższy powinien przyświecać również związkom samorządowym w ich gospodarce finansowej.

2. Kryzys gospodarczy w silniejszym stopniu pogorszył sytuację gospodarczą ludności wiejskiej, aniżeli miejskiej i wytworzył znaczną różnicę poziomu dochodów miasta i wsi na niekorzyść tej ostatniej. Z tego względu winna być obniżona wysokość stawek publicznych świadczeń pieniężnych ludności rolniczej na rzecz związków samorządowych, a zwłaszcza na rzecz gmin miejskich. Obniżenie obciążenia ludności rolniczej na rzecz samorządu posiada znaczenie szczególnie doniosłe ze względu na akcję prorolniczą, prowadzoną przez Rząd i dotowaną przez Skarb Państwa. Akcja ta w pewnym stopniu była dotąd neutralizowana wskutek utrzymywania zbyt

wysokich, jak na obecne stosunki, stawek ciężarów publicznych na rzecz samorządu, co było również źródłem wysoce niezdrowych i anormalnych praktyk w życiu gospodarczym (np. liczne wypadki potajemnych ubojów, odbywanie targów poza terenem targowisk celem uniknięcia ponoszenia nadmiernych opłat targowych i t. p.).

3. Ze względów powyżej wyluszczonej **związki powiatowe winny przystąpić do obniżenia danin, obciążających ludność rolniczą**, gminy miejskie zaś do obniżenia opłat za korzystanie z przedsiębiorstw i urzędzeń miejskich, o ile opłaty te są wygórowane. W szczególności władze nadzorcze nad związkami samorządowymi winny wpływać na związki samorządowe w kierunku znoszenia poboru opłat rogałkowych (kopytkowych, mytniczych), które to opłaty wpływają niekorzystnie na komunikację i życie gospodarcze i wywołują liczne skargi ludności. Przypominam ponadto, iż opłaty targowe i rzeźniane winny być obniżone w myśl zarządzeń mych z dnia 20 kwietnia 1933 r. Nr. Apr. 46/15 i z dnia 28 sierpnia 1934 r. Nr. Apr. 51/73 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 25, poz. 231) i dostosowane do zasad, zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 639).

4. Wobec konieczności ograniczenia świadczeń publicznych na rzecz związków samorządowych, związki te winny liczyć się z ewentualnością zmniejszenia się wpływów z tytułu pobieranych dochodów. Niemniej jednak związki samorządowe obowiązane są jak najściślej przestrzegać w gospodarce swej zasadę równowagi budżetowej i dostosować działalność i wydatki do wysokości ewentualnie obniżonych dochodów, które muszą wystarczyć zarówno na bieżące wydatki, jak i na pełną obsługę zobowiązań i likwidowanie niedoborów lat ubiegłych. Z powyższych konieczności wypływa potrzeba dalszego obniżenia wydatków związków samorządowych. Obniżenia tych wydatków, zastosowane zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 777) i przedsięwzięte na skutek przedstawionych na podstawie tego rozporządzenia wniosków komisji oszczędnościowych, winny być nadal nietylko utrzymane, ale i pogłębione. Mimo wygaśnięcia z dniem 1 kwietnia 1935 r. przepisów, zawartych w art. 5 i 6 wymienionego rozporządzenia, związki samorządowe również i nadal nie powinny powiększać etatów służbowych, podnosić poborów pracowników, jak również wznosić i gruntownie **przebudowywać istniejących budynków administracyjnych.**

5. Poza zastosowaniem dalszych oszczędności na zmniejszenie wydatków związków samorządowych i likwidację niedoborów budżetowych z lat ubiegłych winny w niemałej mierze oddziaływać powszechnie normy oddłużeniowe, przewidziane w art. 1—6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846). Wynikające z tych przepisów uprawnienia obowiązane są wszystkie zainteresowane związki samorządowe jak najskrupulatniej i w sposób wyczerpujący wykorzystać. W szczególności związki samorządowe winny już obecnie zwrócić się do Banku Gospodarstwa Krajowego, względnie banków komunalnych o przeprowadzenie konwersji odnośnych pożyczek i należności oraz do komunalnych kas oszczędności o przeprowadzenie odroczenia odnośnych długów, a następnie powziąć odpowiednie uchwały zgodnie z zasadami i warunkami konwersji, jakie ustalone zostaną przez mające się wkrótce ukazać rozporządzenie Ministra Skarbu.

O ile zastosowanie powyższych wskazań oszczędnościowych i powszechnych norm oddłużenia nie wystarczy dla osiągnięcia równowagi budżetowej przy uwzględnieniu pełnej obsługi zobowiązań i pokrycia niedoborów lat ubiegłych, to wówczas winny być zastosowane przez związki samorządowe dalsze redukcje wydatków i zakresu działalności. Jeżeli tego rodzaju redukcje nie doprowadzą do uzdrowienia sytuacji finansowej poszczególnych związków samorządowych, to wówczas w odniesieniu do tych związków będzie mogło być zastosowane specjalne postępowanie oddłużeniowe w myśl rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych. Instrukcja w sprawie zastosowania zawartych w tem rozporządzeniu przepisów oddłużeniowych wydana będzie osobno.

6. Celem umożliwienia gminom wiejskim, nowoutworzonym na obszarze województw zachodnich i południowych, rozpoczęcia swej działalności Wydziały Powiatowe na obszarze tych województw winny najpóźniej do dnia 1 marca 1935 r. opracować projekty budżetów tych gmin na okres 1935/36 i z chwilą ukonstytuowania się organów ustrojowych tych gmin przekazać im te projekty celem rozpatrzenia i uchwalenia.

Powyższe projekty budżetowe winny Wydziały Powiatowe zestawiać, posilkując się opracowaniami w swoim czasie preliminarzami próbnymi i przy uwzględnieniu w miarę potrzeby następujących możliwości odciążenia nowoutworzonych gmin wiejskich od niektórych zadań gospodarki gminnej i związanych z temi zadaniami wydatków:

a) o ile gromady w danej gminie posiadają, względnie posiadać mogą odpowiednio dochody ze swego majątku, to wówczas zachodzi możliwość zastoso-

wania, przewidzianego w art. 17, ust. (3) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294), przekazania gromadzie za jej zgodą niektórych zadań gminy;

b) o ile uzyskanie zgody gromad na przejęcie niektórych zadań gminy natrafiałoby na trudności, zrównoważenie zaś budżetu gminnego bez zastosowania tego środka nie byłoby możliwe, wówczas wykorzystanie dochodów gromady mogłoby nastąpić przez przekazanie spełniania niektórych zadań gminy gromadzie w trybie przewidzianym w art. 30 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846) co wymagałoby ze strony P. P. Wojewodów przedstawienia odpowiednich wniosków Ministerstwu Spraw Wewnętrznych ze swej strony z pośród zadań gminy za najbardziej odpowiednie do przekazania gromadom uważam zadania z dziedziny opieki społecznej, czynsze za mieszkania, względnie dodatki mieszkaniowy dla nauczycieli oraz wydatki na potrzeby rzeczowe szkół powszechnych i na utrzymanie dróg;

c) w wypadkach, w których z jednej strony dochody gminy okażą się niedostateczne na pokrycie jej zadań, z drugiej zaś strony gromady nie będą posiadać odpowiednich dochodów na wykonywanie niektórych zadań gminy zmniejszenia strony wydatkowej budżetu gminy mogłoby być osiągnięte przez zawieszenie obowiązku wykonywania niektórych zadań gminy w trybie przewidzianym w wyżej powołanym art. 30, ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych; zastosowanie tego środka nastąpi po uprzednim zebraniu danych i opinii od P. P. Wojewodów w drodze rozpisania specjalnej ankiety.

Powyżej wskazane sposoby ograniczenia strony wydatkowej budżetów nowoutworzonych gmin zbiorowych winny być wykorzystane tylko o tyle, o ile równowaga budżetowa tych gmin nie mogłaby być osiągnięta w drodze przyznania ze strony powiatowego związku samorządowego zapomogi na pokrycie wydatków bieżących gminy stosownie do art. 34 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884). Kredyty na ten cel w budżetach powiatowych związków samorządowych — ze względu na wielką wagę umożliwienia nowoutworzonym gminom wykonywania ich zadań ustawowych — winny być w porównaniu z poprzednimi okresami budżetowymi wydatnie zwiększone kosztem redukcji innych

wydatków, a w szczególności nie wynikających z obowiązków ustawowych.

W dochodach zaprojektowanych budżetów nowoutworzonych gmin w województwach zachodnich winny być m. in. uwzględnione przewidziane z tytułu ewentualnych odszkodowań, przypadających gminom od właścicieli obszarów dworskich w zależności od odciążenia i zwolnień, osiągniętych przez tegoż właściciela w dziedzinie ciężarów publicznych wskutek zniesienia obszarów dworskich.

Co się tyczy pokrywania wydatków nowoutworzonych gmin zbiorowych w pierwszym okresie ich istnienia, to wydatki tych gmin będą mogły być pokrywane z wpływu z tytułu zarówno zaległych, jak i bieżących dodatków komunalnych do podatków państwowych, wymierzonych dotychczasowym gminom jednostkowym, a podlegającym przekazaniu na rzecz gmin nowoutworzonych. Odpowiednie zarządzenie w tym zakresie wyda Ministerstwo Skarbu.

7. Ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 847) Związek Rewizyjny Samorządu Terytorjalnego zostanie w najbliższym czasie zorganizowany. Na pokrycie wydatków tego Związku — zanim stosownie do art. 11 ust. 1 wymienionego rozporządzenia Rada Związku ustali wysokość składki — wojewódzkie i powiatowe związki samorządowe oraz miasta wydzielone, z wyjątkiem m. st. Warszawy winny w dziale I wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego preliminować tymczasowo na ten cel tytułem rocznej składki kwotę w wysokości 1,5 (półtora promille) łącznej sumy wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego i budżetów przedsiębiorstw oraz dochodów budżetów zakładów, wyodrębnionych z budżetu administracyjnego.

8. W związku ze zwolnieniem związków samorządowych od opłat na rzecz Funduszu Pracy, przewidzianem w art. 28 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych, zaznaczam, iż wymienione opłaty związki samorządowe obowiązane są uiszczać do końca bieżącego okresu budżetowego, przyczem za podstawę obliczenia wpłat przypadających na rzecz Funduszu Pracy przyjmować należy całkowitą ogólną sumę dochodów zwyczajnych, osiągniętych w ciągu roku poprzedzającego, bez jakichkolwiek potrąceń (a zatem wraz z subwencjami i zwrotami), a to z uwagi na treść § 24 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 176), który to przepis nie przewiduje wyłączenia z dochodów zwyczajnych, objętych wykonaniem budżetu administracyjnego roku poprzedniego, jakichkolwiek kwot do tych dochodów zaliczonych.

9. Wobec skierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zapytań co do okoliczności, w jakich uprawomocnia się uchwała o przyznaniu dodatku komunalnego do uposa-

żenia pracowników samorządowych, wyjaśniam, iż do prawomocności tego rodzaju uchwały niezbędne jest zakomunikowanie zainteresowanemu związkowi samorządowemu decyzji władzy nadzorczej, właściwej w myśl postanowień § 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073). Natomiast omawiana uchwała nie może stać się prawomocną na skutek upływu 60 dniowego okresu od dnia otrzymania uchwały przez władzę nadzorczą, gdyż tego rodzaju przepisu nie zawiera wyżej powołane rozporządzenie, przyznanie zaś dodatku komunalnego nie należy do spraw, do których ma zastosowanie art. 65 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294). Również uchwała o przyznaniu dodatku komunalnego nie może stać się prawomocną na skutek wydania decyzji władzy nadzorczej o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego, choćby decyzja ta nie zawierała zastrzeżenia odnośnie zamieszczonego w budżecie kredytu na dodatek komunalny do uposażenia. Niemniej jednak odnośne władze nadzorcze nie powinny zwlekać z wydawaniem decyzji w sprawie powyższego dodatku; decyzje te w myśl pkt. 2 okólnika Nr. 141 z dnia 19 listopada 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 18, str. 608) winny być wydawane i komunikowane zainteresowanemu związkowi samorządowemu w czasie możliwie najkrótszym od chwili otrzymania uchwały związku samorządowego o przyznaniu dodatku komunalnego w zasadzie łącznie z decyzją w sprawie zatwierdzenia budżetu. Do czasu pozytywnego zatwierdzenia uchwały o przyznaniu omawianego dodatku, dodatek ten nie powinien być wypłacony pracownikom nawet zaliczkowo, gdyż w wypadku niezatwierdzenia wymienionego dodatku potrącenia wypłaconych zaliczek z uposażeń pracowniczych w sposób dotkliwy uszczuplałoby wypłatę normalnych poborów. Jednocześnie w związku z pkt. IV okólnika Nr. 63 z dnia 10 maja 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8, str. 259) przypominam, iż związki samorządowe, w których obowiązywały umowy z pracownikami, przyznające dodatek komunalny, winny były tenże dodatek wypowiedzieć jako dodatek stały z zachowaniem terminu ustawowego. W wypadku niezastosowania się związku samorządowego do tego obowiązku, władze nadzorcze winny w drodze nadzoru spowodować odnośne związki samorządowe do doręczenia pracownikom odpowiednich wypowiedzeń.

Pozostają nadal w mocy zasady przyznawania dodatku komunalnego do uposażenia pracowników samorządowych, wyrażone w pkt. III (1) okólnika Nr. 125 z dn. 13 grudnia 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 21, str. 770).

10. Art. 6-b ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855)

zwalnia związki samorządowe od obowiązku ubezpieczenia emerytalnego pracowników i na wypadek choroby w zakładach ubezpieczeń społecznych, o ile związki te na mocy własnych statutów, zatwierdzonych przez władze nadzorcze, zapewnią swym pracownikom odpowiednie zabezpieczenie emerytalne i pomoc leczniczą we własnym samorządzie.

Wykorzystanie tego uprawnienia przez związki samorządowe uważam za wskazane o tyle, o ile związki te będą mogły we własnym zarządzie zapewnić swym pracownikom zabezpieczenie emerytalne i pomoc leczniczą tańszym kosztem niż zakłady ubezpieczeń społecznych.

11. Ze względu na gospodarcze i państwowe znaczenie akcji przysposobienia rolniczego zalecam, aby powiatowe związki samorządowe przewidywały z zachowaniem zasady równowagi budżetowej odpowiednie kwoty na prace przysposobienia rolniczego, a w szczególności na utrzymanie powiatowego instruktora przysposobienia rolniczego, ewentualnie w formie udzielonego na ten cel zasiłku dla Okręgowego Towarzystwa Rolniczego lub szkoły rolniczej.

12. Gminy miejskie, które w roku budżetowym 1934/35 pobierały podatek od towarów przywożonych drogami żelaznymi i wodnymi (podatek ładunkowy), mogą zapreliminować w dziale III dochodów zwyczajnych budżetu administracyjnego zapomogę z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego w wysokości, odpowiadającej wpływom z podatku ładunkowego za ostatni okres budżetowy, przyczem w budżetach gmin miejskich wydzielonych suma z tego tytułu winna być pomniejszona o kwotę dotychczasowej rocznej wpłaty na Fundusz Pracy.

13. Dodatek do państwowego podatku od spożycia, zużycia względnie produkcji należy na okres budżetowy 1935/36 prelininować, opierając się na danych z powszechnego spisu ludności z 1931 r., na 1 mieszkańca miasta — 1 zł 13 gr, na 1 mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miast — 17,5 gr, na 1 mieszkańca gminy wiejskiej — 8,8 gr.

14. Zgodnie z art. 26, pkt. 3 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych dodatek komunalny do scalonego podatku przemysłowego (który prelininować należy łącznie z dotychczasowym dodatkiem do podatku przemysłowego) dzielony będzie pomiędzy związki samorządowe, tak, jak są dzielone wpływy z dodatków do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji. Przypuszczalny wpływ z dodatku komunalnego do scalonego podatku przemysłowego wynosić będzie rocznie na 1 mieszkańca miasta — 17,5 gr, na 1 mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miast — 2,7 gr i na 1 mieszkańca gminy wiejskiej — 1,3 gr.

15. Co do strony formalnej budżetów i zamknięć rachunkowych związków samorządowych udzielam następujących wskazówek:

a) W związku z wykorzystaniem uprawnień wynikających z powszechnych norm oddłużenia, przewidzianych w art. 1—6 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych, związki te winny wprowadzić do budżetu bieżącego okresu pozycje dodatkowe, a mianowicie po stronie dochodowej pozycję wpływu z pożyczki długoterminowej, otrzymanej wzamian skonwertowanych pożyczek krótkoterminowych i zaległości pożyczkowych, a po stronie wydatkowej — kredyt na pokrycie niedoboru budżetowego z lat ubiegłych. W wypadku gdyby pożyczka otrzymana z konwersji przewyższała niedobór, różnica pomiędzy sumą pożyczki i niedoboru budżetowego z lat ubiegłych winna być zapisana na fundusz obrotowy związku samorządowego. W każdym razie z chwilą dokonania konwersji, czyli przeprowadzenia zamiany pożyczki krótkoterminowej i zaległości pożyczkowych na pożyczki długoterminowe, konwertowane kwoty zaległości i pożyczek krótkoterminowych winny być spisane z pozabudżetowego rachunku pożyczek krótkoterminowych wzgl. wierzycieli różnych (zapisane na ciężar tego rachunku) przy jednoczesnym zarachowaniu uzyskanej wzamian pożyczki długoterminowej do wykonania budżetu na dobro rachunku dochodów budżetowych. Analogiczne postępowanie powinno być zastosowane w wypadkach w których pożyczka krótkoterminowa stała się długoterminową na skutek odroczeń spłat, przewidzianych w art. 4 i 5 rozporządzenia.

b) Celem uporządkowania stanu rachunków i zadłużenia związków samorządowych, każdy z poszczególnych związków winien wykorzystać wszelkie możliwości dokonania rozliczeń z tytułu wierzytelności i długów wobec osób trzecich, a przedewszystkiem wobec związków samorządowych. W tym celu każdy związek samorządowy, o ile posiada tego rodzaju wierzytelności i długi, winien sporządzić wykazy tych należności i przesłać odnośnym instytucjom i związkowi samorządowemu celem uzyskania zgody na wzajemne potrącenie pretensyj i uregulowanie ostatecznego salda. Również dla uporządkowania stanu rachunkowości związku samorządowego winny możliwie usunąć wewnętrzne zadłużenia między poszczególnymi komórkami administracyjnymi związku. Dotyczy to m. in. pozabudżetowych pożyczek z funduszy specjal-

nych, które de facto zużyte zostały na wydatki budżetowe. W takich wypadkach tego rodzaju pożyczki winny być potraktowane jako definitywnie konsumowane części funduszków na potrzeby budżetowe przez zarachowanie ich do dochodów budżetowych przy jednoczesnym spisaniu zużytych części funduszków specjalnych z pozabudżetowych rachunków tych funduszków; tego rodzaju postępowanie może być stosowane jedynie do funduszków własnych związku samorządowego, nie tworzonych przy współudziale osób czy instytucji trzecich, wobec czego m. in. nie może dotyczyć funduszków emerytalnych, które są odrębne od funduszków związku samorządowego.

- c) Wskazówki, zawarte w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 110 z dnia 15 listopada 1933 r. Nr. SF. 11/3/15 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20, str. 663) co do formy i sposobu sporządzania budżetów związków samorządowych uzupełniam następującymi wyjaśnieniami:

1) w dziale I budżetu administracyjnego w paragrafie (względnie w rozdziale w budżetach wielkich miast), obejmującym wydatki rzeczowe należy m. in. uwzględniać wydatki związane ze sporządzaniem rejestrów 18-letnich i spisów względnie list poborowych, wydatki na kosztą poboru roczników i wydatki związane ze spisem, spędem, przeglądem oraz ewentualnym poborem koni;

2) na wydatki, związane z kwaterunkiem wojskowym, a obejmowane działem XIII wydatków wyciecznych budżetu administracyjnego („Różne”), należy przeznaczyć specjalny paragraf, wykazujący w osobnej pozycji wydatki bezzwrotne i w osobnej — wydatki zwrotne; zwroty kosztów zakwaterowania wojska należy preliminować w dziale IV dochodów tegoż budżetu („Zwroty”).

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom gmin wiejskich i miast niewydziałonych oraz dopilnować ich wykonania przez związki samorządowe, znajdujące się na terenie podległego im województwa. Zechcą również P. P. Wojewodowie przypomnieć Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych o **obowiązku zapraszania naczelników urzędów skarbowych**, względnie delegowanych przez nich urzędników, na posiedzenia wydziału powiatowego, na których będą rozpatrywane przedstawione do zatwierdzenia preliminarze budżetowe oraz sprawy finansowe związków samorządowych (vide pkt. 9 okólnika Nr. 141 z dnia

19 listopada 1932 r. Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 18, str. 608).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski*

(Przedruk z Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z dnia 31 grudnia 1934 r. Nr. 36, poz. 292).

60.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 grudnia 1934 r.

o świadectwach ubóstwa, służących za podstawę do wolnej od cła odprawy darów.
(Nr. AP.-26-47).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Przewodniczących wydziałów powiatowych i P. P. Prezydentów Miast.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że przy zwalnianiu od cła darów w przesyłkach pocztowych na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 20 września 1932 r. Nr. D. IV. 20407/1/32 (Monitor Polski Nr. 235, poz. 264 z 1932 r.) nasuwają się Urzędom Celnym wątpliwości co do stanu ubóstwa odbiorców przesyłek. Wydawane bowiem tym odbiorcom świadectwa ubóstwa często nie odpowiadają intencji pkt. 1 powołanego wyżej okólnika.

Zdarzają się mianowicie przypadki, że zarządy gminne wydają świadectwa ubóstwa osobom, posiadającym gospodarstwa rolne złożone z kilku ha ziemi.

Poza tem omawiane świadectwa nie stwierdzają, że petent nie jest w możności zaspokojenia swych niezbędnych potrzeb życiowych z własnych środków materialnych, lub własnej pracy.

Ze względu na powyższe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zwrócenie uwagi właściwym władzom na konieczność dokładnego badania stanu majątkowego petenta, oraz zaznaczania w tych świadectwach, że petent nie jest w możności zaspokojenia swych niezbędnych potrzeb życiowych z własnych środków materialnych lub z własnej pracy.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *Katalski*

Inspektor.

(Przedruk z Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z dnia 31 grudnia 1934 r. Nr. 36, poz. 295).

61.

OBWIESZCZENIE KOMISARZA GENERALNEGO POŻYCZKI NARODOWEJ

z dnia 31 stycznia 1935 r.

o ustaleniu kosztów związanych z unieważnieniem utraconych obligacji Pożyczki Narodowej.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 sierpnia 1934 r. w sprawie utraconych obligacji 6% pożyczki wewnętrznej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 710) ustalam następujące koszty, związane z unieważnieniem utraconych obligacji i wydaniem nowych:

a) Tytułem należności za trzykrotny druk w „Monitorze Polskim” ogłoszeń o zagubieniu i unieważnieniu obligacji Pożyczki Narodowej (§ 2 pkt. 1 i 2 cyt. rozp.) należy pobierać:

Zł. 6—przy ogłoszeniu dot. obl. P. N. do łącznej nom. wart. . . .	Zł. 50
„ 8—przy ogłoszeniu dot. obl. P. N. do łącznej nom. wart. . . .	Zł. 100
„ 10—przy ogłoszeniu dot. obl. P. N. do łącznej nom. wart. . . .	Zł. 200
„ 12—przy ogłoszeniu dot. obl. P. N. do łącznej nom. wart. . . .	Zł. 300
„ 15—przy ogłoszeniu dot. obl. P. N. do łącznej nom. wart. . . .	Zł. 500

Przy ogłoszeniu dotyczącym obligacji powyżej zł. 500 — pobierana będzie należność normalna, obliczona według obowiązującej taryfy ogłoszeniowej wydawnictwa „Monitor Polski”.

b) Ponadto tytułem opłaty manipulacyjnej i zwrotu kosztów druku blankietów obligacji należy pobierać:

- 1) po 1 zł. od sztuki oblig. wart. nom. po 50 i 100 zł.
- 2) po 2 zł. od sztuki oblig. wart. nom. po 500 i 1.000 zł.

Komisarz Generalny
Pożyczki Narodowej:
(—) *Minkowski*.

62.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. III. 20885 3/34

w sprawie niewłaściwego wypełniania czeków do przekazów zbiorowych P. K. O.

Do

wszystkich Izb Skarbowych i Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz do wszystkich Urzędów Skarbowych.

Pocztowa Kasa Oszczędności pismem z dn. 20 grudnia r. ub. L. T. 519 zawiadomiła Ministerstwo Skarbu, że od chwili zastosowania na

kontaktach władz i urzędów państwowych bezpośredniego pobierania opłat od wypłat gotówkowych niektóre Izby i Kasy urzędów skarbowych wypełniają niewłaściwie czeki do przekazów zbiorowych. Zaszły bowiem przypadki, że kwoty czeków były wyższe od ogólnej sumy przekazów i sumy spisu przekazów o kwotę należną P. K. O. tytułem opłaty manipulacyjnej od przekazów.

Ponieważ niewłaściwe wypełnianie czeków opóźnia ich załatwienie, Ministerstwo Skarbu przypomina Izdom, że koniecznym jest, by czeki wystawiane do przekazów zbiorowych zgodne były co do kwot tak z ogólną sumą przekazów jak sumą spisów przekazów. Sumy te nie mogą obejmować kwot, należnych P. K. O. tytułem opłat manipulacyjnych.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak*.

63.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 22 stycznia 1935 r.

L. D. IV. 279/1/35

w sprawie postępowania przy odprawie skrawków tkanin, jako próbek bezwartościowych.

Do

Dyrekcji Ceł w Warszawie, Poznaniu, Mysłowicach, Lwowie, Gdańsku oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Związek Przemysłu Konfekcyjnego w Warszawie ponownie uskarża się na to, że zagraniczni podróżujący agenci przywożą ze sobą w dalszym ciągu odcinki materiałów jedwabnych na krawaty, bądź też nowe krawaty, mające tylko ukośne nacięcia, deklarując je jako próbki bez wartości. Wymienione tkaniny, względnie krawaty, są następnie odprzedawane kupcom detalistom, którzy je umiejętnie zszywają, uzyskując w ten sposób za niską cenę gotowe krawaty z wysoko wartościowych materiałów zagranicznych.

Ministerstwo Skarbu, powołując się na poprzednio wydane w tej kwestji zarządzenie L. D. IV. 8641 1/34 z dnia 20 marca 1934 r., poleca pociążyć podległe urzędy celne, aby przy odprawie tu będących odcinków tkanin krawatowych, jako próbek bezwartościowych, ściśle przestrzegały postanowień § 16 do p. 9 ust. 2 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

Podaje się przytem następujący sposób czynienia próbek tych niezdatnymi do użytku: odcinki tkanin należy kilkakrotnie nacinać prostopadle do już zrobionych nacięć, a także tkaniny, pozszywane z podłużnych lub ukośnych pasów,

należy również ponownie przecinać na każdym zeszytym kawałku (prostopadle do zeszytia) tak, by stały się nieużytecznymi do konfekcjonowania krawatów.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

64.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 stycznia 1935 r.

L. D. IV. 1985/3/35

w sprawie zaświadczeń oględzin przy wywozie materiałów wybuchowych.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Wobec trudności technicznych, napotykaných w niektórych wypadkach w związku z wystawianiem przez M. S. Wojsk. zaświadczeń oględzin, które winna strona przedstawić oprócz innych dokumentów przy odprawie wywozowej materiałów wybuchowych, jak to przewiduje § 3 ustęp III rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 października 1934 r. o postępowaniu związanem z przyznawaniem zwrotów ceł przy wywozie zagranicę niektórych towarów (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 891 z 1934 r.), Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych wyjaśnia co następuje:

- a) wspomniane zaświadczenia oględzin obowiązują w całej rozciągłości przy wywozie materiałów wybuchowych przez firmy: Państwowa Wytwórnia Prochu „Pionki”, „Nitrat” Sp. Akc. i „Boryszew” Sp. Akc., w których Ministerstwo Spraw Wojskowych posiada stałe organy nadzorcze;
- b) przesyłki materiałów wybuchowych wywożone przez firmy, niewyszczególnione pod a), kierowane pod jednym adresem, których waga nie będzie każdorazowo przekraczała 5.000 kg (pięć tysięcy kg), winny być odprawiane na zasadach wyszczególnionych w § 3 cytowanego zarządzenia Ministra Skarbu, przyczem jednak zaświadczenie oględzin zastępuje klauzula o brzmieniu:

„Służy jednocześnie jako zaświadczenie oględzin, przewidziane w § 3 ustęp III rozporządzenia Ministra

Skarbu z dn. 27 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 891 z 1934 r.)”

która to klauzula będzie umieszczana przez Ministerstwo Spraw Wojskowych na przewidzianych w § 25 przepisów wykonawczych do prawa celnego pozwoleńiach na wywóz materiałów wybuchowych;

- c) odprawa wywozowa materiałów wybuchowych wywożonych przez firmy niewyszczególnione w pkt. a), o ile waga przesyłki pod jednym adresem przekracza 5.000 kg, winna być dokonywana na miejscu w fabryce i to o ile możliwości w trakcie zapakowywania materiałów, — przez urzędnika delegowanego z właściwego urzędu celnego na żądanie i koszt danego eksportera. Odprawa ta odbywa się na zasadach ustalonych w zarządzeniu Ministra Skarbu z dn. 27 października 1934 r. z przeprowadzeniem wewnętrznej rewizji, lecz bez żądania zaświadczenia oględzin, wystawionego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

O dokonaniu odprawy na miejscu urząd celny umieści adnotację w zgłoszeniu celnym, powołując się na niniejsze zarządzenie.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

65.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 stycznia 1935 r.

L. D. IV. 619/3/35

w sprawie statystyki celnej.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Podaje się poniżej do wiadomości i stosowania komunikat Głównego Urzędu Statystycznego Nr. V/HZ/23/110 z dnia 29 grudnia 1934 r. z załącznikami w sprawie wykazu krajów (terytorjów) statystycznych, które mają być podawane w zgłoszeniach statystycznych.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

Załącznik.

**GŁÓWNY
URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Warszawa, Aleja Jerozolimska Nr. 32**

**Wykaz krajów
(Terytoria statystyczne)**

W związku z ogłoszonym w Monitorze Polskim Nr. 294 z dnia 22. XII. r. 1934 wykazem krajów (terytoriów statystycznych) wyjaśnia się co następuje:

1. Z dniem 1 stycznia 1935 r. obowiązuje załączony wykaz krajów — terytoriów statystycznych (zał. Nr. 1).

2. Przy wypełnianiu rubryk: kraj zakupu, sprzedaży, pochodzenia lub przeznaczenia na zgłoszeniach statystycznych strony obowiązane są podać jaknajdokładniej nazwę właściwego kraju.

Jako kraj zakupu należy podać kraj, w którym zagraniczny sprzedawca wykonywa swą działalność handlową.

Jako kraj sprzedaży należy podać ten kraj, w którym zagraniczny nabywca wykonywa swą działalność handlową.

Jako kraj pochodzenia należy podać kraj produkcji, t. j. ten kraj, w którym towar został wytworzony, obrabiony lub przerobiony w tym stanie, w jakim nadszedł do polskiego obszaru celnego; w przywozie powrotnym towarów uszlachetnionych — kraj, w którym dokonano uszlachetnienia.

Gdy kraj produkcji jest nieznany, podać należy, jako kraj pochodzenia, pierwszy znany kraj wysyłki, t. j. ten kraj, z którego towar pierwotnie został wysłany. Krajów przechodnich, t. j. krajów, przez które towar przewożono transportem, choćby z przeładowaniem lub przekartowaniem kolejowcem, nie należy podawać.

Jako kraj przeznaczenia podać należy kraj przypuszczalnej konsumpcji, t. j. ten kraj, w którym towar ostatecznie będzie zużyty; w wywozie dla uszlachetnienia — kraj, w którym uszlachetnienie ma nastąpić.

Gdyby kraj ten był nieznany, należy podać ostatni kraj znany, do którego przesyłka jest skierowana.

3. Urzędy celne, pocztowe i publiczne zakłady przewozowe przy sprawdzaniu kart zgłoszenia statystycznego kontrolują, czy nazwa kraju podana przez strony jest umieszczona w obowiązującym wykazie krajów (terytoriów statystycznych); jeśli strona podała prowincję lub miasto, należy spowodować (posługując się załącznikiem Nr. 2), żeby uzupełniono nazwą odpowiedniego kraju (terytorjum statystycznego).

4. Jeśli towar jest sprowadzony lub wysłany przez porty, a nie jest znany kraj pochodzenia lub przeznaczenia, należy podać nazwę portu, a nie kraju, do którego ten port politycznie należy; a mianowicie: porty Brema, Hamburg, Lubecka lub Szczecin należy podać jako obszar statystyczny nie „Niemcy”, lecz nazwę portu; analogicznie przy transporcie do lub z Królewca, nie „Prusy Wschodnie”, lecz „Królewiec”; przy transportach przez Triest, nie „Włochy”, lecz „Triest”; oraz przy transportach przez porty Konstancę, Galacz, i Braile, nie „Rumunja”, lecz „porty rumuńskie”; np. bawelna niewiadomego pochodzenia przysłana z Hamburga powinna być zgłoszona „port Hamburg” a nie „Niemcy”. W wypadku gdy jest wiadome, że ta bawelna pochodzi z Egiptu, należy jako kraj pochodzenia podać „Egipt”, a nie „port Hamburg” lub „Niemcy”.

5. Jeżeli towar został zakupiony lub sprzedany firmie posiadającej swą siedzibę w którymkolwiek z wymienionych portów, należy jako kraj zakupu lub sprzedaży podać nazwę portu. Np. jeżeli kawa pochodzenia brazylijskiego została zakupiona w firmie hamburskiej, to należy w rubryce „Kraj zakupu” wpisać „Hamburg”, a w rubryce „Kraj pochodzenia” — „Brazylja”. Jeżeli przedza wełniana została sprzedana firmie hamburskiej i jest następnie wysłana do Japonji, to należy jako kraj sprzedaży podać „Hamburg”, a jako kraj przeznaczenia „Japonja”. Gdyby natomiast kierunek wysyłki nie był znany i przedza szła do składu w Hamburgu, to należy zarówno w rubryce „Kraj sprzedaży” jak i „Kraj przeznaczenia” wpisać „Hamburg”.

(—) *M. Przykowski*

NACZELNIK WYDZIAŁU STATYSTYKI HANDLU,
KREDYTU I KOMUNIKACJI

(—) *E. Szturm de Sztrem*

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Załącznik Nr 1.

W y k a z

(T e r y t o r j a

EUROPA

1. Albanja
2. Andorra
3. Anglja
4. Austrja
5. Belgo-Luksemburska unja celna
6. Bułgarja
7. Czechosłowacja
8. Danja
9. Estonja
10. Finlandja
11. Francja
12. Terytorjum Sarry
13. Gibraltar
14. Grccja
15. Hiszpanja
16. Holandja
17. Irlandja, Wolne Państwo
18. Islandja
19. Jugosławja
20. Litwa
21. Łotwa
22. Malta
23. Niemcy
24. Port Brema
25. Port Hamburg
26. Port Lubeka
27. Port Szczecin
28. Prusy Wschodnie
29. Port Królewiec
30. Norwegja
31. Polska—Gdańsk
32. Portugalja
33. Rumunja
34. Porty rumuńskie
35. Szpicberg (Svalbard)
36. Szwajcarja

37. Szwecja
38. Turcja
39. Węgry
40. Włochy
41. Port Triest
42. Wyspy włoskie morza Egejskiego
43. Z. S. R. R. (Rosja)

A Z J A

44. Aden
45. Afganistan
46. Wyspy Bahrein
47. Północne Borneo brytyjskie
48. Brunei
49. Butan
50. Cejlon
51. Chiny
52. Cypr
53. Filipiny
54. Hadramut
55. Hedžas i Nedżd
56. Hong - Kong
57. Indje brytyjskie
58. Indje holenderskie
59. Posiadłości francuskie w Indjach
60. Posiadłości portugalskie w Indjach
61. Indo - Chiny francuskie
62. Irak (Mezopotamja)
63. Japonja
64. Jemen (Yemen)
65. Koweit
66. Makao
67. Brytyjskie wyspy Malajskie
68. Mandżurja
69. Nepal
70. Oman
71. Palestyna

72. Persja
73. Sarawak
74. Sjam
75. Syrja
76. Timor portugalski

A F R Y K A

77. Afryka Równikowa francuska
78. Algier
79. Angola (Afryka Zachodnia portugalska)
80. Dahomej
81. Egipt
82. Erytrea
83. Etiopja (Abisynja)
84. Gambja
85. Gwinea francuska
86. Gwinea hiszpańska
87. Gwinea portugalska
88. Kamerun, pod mandatem brytyjskim
89. Kamerun, pod mandatem francuskim
90. Wyspy Kanaryjskie
91. Kenja i Uganda
92. Kerguelen
93. Kongo belgijskie
94. Wybrzeże Kości Słoniowej
95. Liberja
96. Libja
97. Madagaskar
98. Marokko: Protektorat francuski
99. Marokko: Prezydja i strefa hiszpańska
100. Marokko: Tanger
101. Mauritius
102. Maurytanja
103. Mozambik (Afryka Wschodnia portugalska)
104. Niger francuski

k r a j ó w

Załącznik Nr. 1.

s t a t y s t y c z n e)

105. Nigercja
 106. Njassaland brytyjski
 107. Południo-Zachód afrykański, terytorjum pod mandatem
 108. Wyspa Reunion
 109. Rio de Oro
 110. Rodezja Południowa
 111. Rodezja Północno - Wschodnia
 112. Rodezja Północno - Zachodnia
 113. Ruanda-Urundi (terytorjum pod mandatem)
 114. Sao Thome i Principe
 115. Senegal
 116. Seszele (Seychelles)
 117. Sierra-Leone
 118. Sokotra
 119. Somali brytyjskie
 120. Wybrzeże francuskie Somali
 121. Somali włoskie
 122. Sudan anglo-egipski
 123. Sudan francuski
 124. Św. Helena
 125. Tanganajka, terytorjum pod mandatem
 116. Togo, pod mandatem brytyjskim
 127. Togo, pod mandatem francuskim
 128. Tristan da Cunha
 129. Tunia
 130. Górna Wolta
 131. Zanzibar
 132. Wyspy Zielonego Przylądka

133. Złote Wybrzeże
 134. Związek Południowo - Afrykański

AMERYKA PÓLNOCNIA

135. Kanada
 136. Stany Zjednoczone
 137. Kraje Ameryki Północnej oddzielnie niewymienione

AMERYKA ŚRODKOWA

138. Dominikańska Republika (San Domingo)
 139. Guatemala
 140. Haiti
 141. Honduras
 142. Honduras brytyjski
 143. Kostaryka (Costa-Rica)
 144. Kuba
 145. Meksyk
 146. Nikaragua
 147. Panama
 148. Strefa Kanału Panamskiego
 149. Salwador
 150. Kraje wysp Ameryki Środkowej (oprócz Kuby, Dominikańskiej Republiki i Haiti)

AMERYKA POŁUDNIOWA

151. Argentyna
 152. Boliwia

153. Brazylja
 154. Chili
 155. Ekwador
 156. Wyspy Falkland
 157. Gujana brytyjska
 158. Gujana francuska
 159. Gujana holenderska (Surinam)
 160. Kolumbia
 161. Paragwaj
 162. Peru
 163. Urugwaj
 164. Wenezuela

OCEANJA

165. Australja
 166. Nowa Zelandja
 167. Kraje Oceanji oddzielnie niewymienione
 168. Ziemia arktyczne i antarktyczne
 169. Polowy (jedynie dalekomorskie)
 170. Zaopatrywanie statków morskich—cudzoziemskich
 171. Transporty dyspozycyjne (wyłączenie przy wywozie)
 172. Z nieokreślonego kierunku.

Wykaz krajów

(Terytorja statystyczne)

Załącznik Nr. 2

U W A G A. Pozycje umieszczone w rubryce „Obszary włączone” są kompletne tylko w tym wypadku, jeśli poprzedza je wyraz „Obejmuje”.

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GLÓWNE MIASTA I PORTY
E U R O P A			
(z Turcją arjatycką i częścią azjatycką Z. S. R. R.)			
1	Albanja		Durazzo, Skutari (Skadar)
2	Andorra		Andorra La Vieja
3	Anglja	O b e j m u j e: a) Anglję, Szkocję, Walję, Irlandję Północną i wyspę Man, b) Wyspy anglo-normandzkie	Londyn, Glasgow, Birmingham, Liverpool, Manchester, Sheffield, Leeds, Edynburg, Belfast, Bristol, Hull. Newcastle, Portsmouth, Plymouth. Cardiff, Dundee, Southampton, Swansea, Aberdeen. St. Helier
4	Austrja	W y ł ą c z a s i ę: Liechtenstein, Jungholz (w Tyrolu) i Mittelberg (Vorarlberg)	Wiedeń, Linz, Graz
5	Belgo-Luksemburska unja celna	O b e j m u j e: a) Belgję, b) Luksemburg	Bruksela, Antwerpja, Gandawa. Liège (Leodjum), Luksemburg
6	Bułgarja		Sofja, Filipopol, Warna, Ruszycz, Burgas
7	Czechosłowacja		Praga, Brno, Ostrawa Morawska. Pilzno, Bratislava, Liberec, Usti nad Labem, Budziejowice Czeskie, Olomuniec, Koszyce
8	Danja	Wyspy Färöer W y ł ą c z a s i ę: Grenlandję	Kopenhaga, Aarhus
9	Estonja		Tallinn (Rewel), Narwa
10	Finlandja		Helsingfors (Helsinki), Abo (Turki), Tammerfors (Tampere), Wyborg (Viipuri)
11	Francja	Monaco W y ł ą c z a s i ę: Algier i Andorrę, oraz Terytorjum Sarry	Paryż, Marsylja, Lyon, Bordeaux. Lille, Nantes, Tuluza, St.-Etienne, Strasburg, Nicea, Le Havre, Rouen. Roubaix, Nancy, Tulon. Ajaccio, Bastia, Monaco
12	Terytorjum Sarry		Saarbrücken
13	Gibraltar		

Nr	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
14	Grecja	Kreta, Samos, Lemnos, Chios, Mytileny, Góra Athos	Ateny, Pireus, Saloniki, Patras, Kanea, Kandja
15	Hiszpanja	W y ł ą c z a s i ę: Wyspy Kanaryjskie, Ceuta i Andorrę	Madryt, Barcelona, Walencja, Sewilla, Malaga, Murcja, Saragossa, Bilbao, Grenada (Granada)
16	Holandja		Haga, Amsterdam, Rotterdam, Vlissingen, Utrecht, Groninga, Harlem
17	Irlandja, Wolne Państwo		Dublin, Cork, Limerick, Waterford
18	Islandja		Rejkjawi
19	Jugosławja		Belgrad (Białogród), Zagrzeb, Subotica, Sarajewo, Lullina, Dubrownik (Raguza), Split, Kotor, Susak
20	Litwa	Kłajpeda (Memel)	Kowno (Kaunas), Kłajpeda (Memel)
21	Łotwa		Ryga, Lipawa (Libawa), Windawa
22	Malta	Wyspy Gozzo i Comino	La Valetta
23	Niemcy	Jungholz i Mittelberg (terytorja wyłączone z obszaru celnego Austrii), Helgoland i terytorja wyłączone z obszaru celnego Badeńskiego W y ł ą c z a s i ę: Terytorjum Sarry; porty: Brema, Hamburg, Lubeka, Szczecin, Królewiec; Prusy Wschodnie	Berlin, Kolonja, Monachjum, Lipsk, Drezno, Wrocław, Essen, Frankfurt nad Menem, Düsseldorf, Hanower, Norymberga, Sztutgard, Chemnitz, Dortmund, Magdeburg, Duisburg, Mannheim, Kilonja
24	Port Brema	porty: Vegesack, Geestemünde, Bremerhaven, Norderham, Brake, Elsfleth, Blaxen, Fiuswarden	
25	Port Hamburg	porty: Altona, Glückstadt, Harburg, Stade, Cuxhaven	
26	Port Lubeka	port Travemünde	
27	Port Szczecin	port Swinemünde	
28	Prusy Wschodnie	W y ł ą c z a s i ę: port Królewiec	Elbląg (Elbing), Tylża (Tilsit)
29	Port Królewiec	port Pilawa (Pillau)	
30	Norwegja	W y ł ą c z a s i ę: Szpicberg (Svalbard)	Oslo (Kristiania), Bergen, Drammen, Stavanger, Kristiansund, Frederiksstad
31	Polska—Gdańsk	O b e j m u j e: a) Polskę, b) Wolne Miasto Gdańsk	Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań, Kraków, Wilno, Katowice, Częstochowa, Bydgoszcz, Lublin, Sosnowiec, Białystok, Gdynia, Gdańsk

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
32	Portugalia	Madera i Azory Wylacza się: Wyspy Zielonego Przylądka (Ilhas da Cabo Verde)	Lizbona, Porto, Setubal, Funchal, Angra do Heroisme, Ponta Delgada
33	Rumunja	Wylacza się porty: Konstanca, Galacz, Braila	Bukareszt, Kiszynów (Chisinau), Czerniowce, Jassy, Timisoara (Teme-var), Arad, Cluj
34	Porty rumuńskie	porty: Konstanca, Galacz, Braila	
35	Szpicberg (Svalbard)	Wyspy sąsiednie	Longycarbycn
36	Szwajcarja	Liechtenstein	Berno, Zurych, Bazylea, Genewa, Vaduz
37	Szwecja		Sztokholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Karlskrona, Kalmar
38	Turcja	O b e j m u j e: a) Turcję Europejską, b) Turcję Azjatycką (łącznie z wyspami Imbros, Tenedos i wyspami Króliczemi)	Angora, Konstantynopol (Stambul), Snyrna, Konia, Brussa, Adana, Adrjanopol, Kaisarije (Cezarea), Aintab, Urfa, Kastron
39	Węgry		Budapeszt, Szeged, Debreczyn
40	Włochy	Fiume, Zara, San Marino, Watykan Wylacza się: a) Port Triest b) Wyspy morza Egejskiego	Rzym, Neapol, Medjolan (Milano), Turyn, Palermo, Genua, Florencja, Katanja (Catania), Messyna, Wenecja, Fiume (Rjeka), Zara (Zadar), San Marino
41	Port Triest		
42	Wyspy włoskie morza Egejskiego	Obejmują: Rhodos (Rodos), Kos, Leros, Kalymnos, Symi, Scarpanto (Karpathos), Castellosso (Kastelloryzo) i inne	Rodos
43	Z. S. R. R. (Rosja) (Związek Socjalistycznych Republik Rad)	O b e j m u j e: a) część europejską Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowietów (t. j. na zachód od Uralu) oraz Socjalistyczne Sowieckie Republiki Białej Rusi i Ukrainy; b) część azjatycką R. S. F. R. S. (t. j. na wschód od Uralu) oraz Socjalistyczne Sowieckie Republiki Zakaukaskiego Kraju (Ormiańska, Gruzjińska i Azerbejdżańska), Turkmenistanu (Turkmeńska S. S. R., Aschabad, Merw i t. d.) i Uzbekistanu (Uzbeckańska S. S. R., Samarkanda i t. d.)	Moskwa, Leningrad, Mińsk, Kijów, Charków, Odessa, Symferopol (Akmeczet), Noworosyjsk, Astrachan, Orenburg, Magnitogorsk, Archangielsk, Murmańsk, Gorkij (Niżnij Nowgorod) Iruck, Czyta, Władywostok, Erywan, Tyflis, Batum, Baku, Taszkent, Aschabad (Poltorack), Samarkanda

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
A Z J A			
44	Aden	Protectorat Aden, Perim i wyspy Kuria — Muria Wylączy się Sokotrę	Aden
45	Afganistan		Kabul, Kandahar
46	Wyspy Bahrein		Manama
47	Północne Borneo brytyjskie		Sandakan
48	Brunei		Brunei
49	Butan		Punakha, Taziczojong
50	Cejlon	Maledywy	Colombo
51	Chiny	Kuan-tung (obszar wydzierżawiony Japonji — Dairen i t. d.), Tien-tsin (koncesja włoska), Sin-kiang (Kuldża, Kaszgarja, Turkiestan Chiński), Kiao-czou (Tsing-tao), Mongolja (Mongolja środkowa i północno-zachodnia (Urga i t. d.), Tybet, Sikkim, Wei-hai-wei Wylączy się: Mandżurję oraz posiadłości i koncesje brytyjskie, francuskie i portugalskie	Pekin, Szanghaj, Kanton, Nanking, Hankou, Su-czou, Hang-czou, Ning-po (Nin-po), Siang-tan, Czang-sza, Si-an (Si-ngan), Czung-king, U-hu (Wu-hu), Kiu-kiang, Czi-fu, Uenczou (Wen-czou), Fu-czou, Dairen (Dalnij), Port Artura, Tien-tsin, Kul'dża (Ili), Kaszgar, Jarkend, Urga, Wei-hai-wei
52	Cypr		Nikozja
53	Filipiny		Manila, Iloilo
54	Hadramut		Szitam, Sajun
55	Hedżas i Nedżd		Mekka, Medyna, Dżidda, er-Riad, Hail
56	Hong-Kong	Nowe terytorja, Stary Koun-lung i Nowy Koun-lung	Victoria
57	Indje brytyjskie	Birna; Beludżystan; Indyjskie państwa tuziemców; Państwa pograniczne i terytorja plemion (Las Bela, Khelat, Tirah, Malakand, Dir, Swat, Bajaur, Chitral, Buner, Khyber, Kurram, Waziristan, Sikkim, Towang, Naga oraz Mishimi Hille, Karenee i Stany Schan); Wyspy: Lakadywy Andamańskie i Nikobary Wylączy się posiadłości francuskie i portugalskie oraz Aden z przyległościami	Delhi, Kalkutta, Bombaj, Madras, Hajderabad, Karaczi, Benares, Rangun, Gangtok, Port-Blair

Nr	N A Z W A K R A J U	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
58	Indje holenderskie	Nowa Gwinea holenderska	Batawja, Surabaja, Surakarta, Samarang, Dżokżakarta, Padang, Pontianak, Bandżermasin, Makasar, Ternate
59	Posiadłości francuskie w Indjach	Czandernagor, Mahe, Karikal, Pondiszeri i Yanaon	Pondiszeri
60	Posiadłości portugalskie w Indjach	Goa, Damao i Diu	Pandżim (Nowa Goa), Damao (Daman)
61	Indo-Chiny francuskie	Annam, Tonkin, Kochinchina, Kambożdżi, Laos, Kuang-czon-uan	Hanci, Haiphong, Turan, Saigon, Pnom-Penh
62	Irak (Mezopotamja)		Bagdad, Basra, Kerbela, Mosul
63	Japonja	Karafuto (japońska część Sachalinu), Archipelag Kurylski (Czioszima) i Okinawa (Archipelag Riukiu), Korea (Czo-sen), Formoza (Taiwan) z grupą Hokoto (Pescadores) W y ł ą c z a s i ę: Kuan-tung i wyspy Oceanu Spokojnego pod mandatem japońskim	Tokio, Osaka, Kobe, Kioto, Nagaja, Jokohama, Nagasaki, Hiroszima, Hakodate, Kure, Kanazawa, Sendaj, Otaru, Kagoszima, Sappero, Seul, Fusan, Czemulpo, Taiheku, Kelung
64	Jemen (Yemen)		Sana, Hodeida, Mokka
65	Koweit		Koweit
66	Makao	Wyspy Taipa i Coloane	Makao
67	Brytyjskie wyspy Malajskie	O b e j m u j ą: a) Osady brytyjskie t. zw. Straits Settlements t. j. Singapur (z wyspami Christmas i Cocos-Keceling), Penang (łącznie z prowincją Wellesley i wyspą Dinding), Malakka, Labuan; b) Związkowe Państwa Malajskie (Perak, Selangor, Negri Sembilan i Pahang); c) Państwa niesfederowane (Keda, Kelantan, Perlis, Trengganu i Dżobor)	Singapur, Malakka, Georgetown (Penang, Pinang), Perak, Kuala Lumpur
68	Mandżurja		Mukden, Charbin
69	Nepal		Katmandu
70	Oman	Gwadar	Maskat, Abu Sabbi, Gwadar
71	Palestyna	Transjordanja	Jerozolima, Tel-Awiw, Akka, Haifa, Jaffa, Gaza, El Kerak, Amman
72	Persja		Teheran, Tebryz, Ispahan, Reszt
73	Sarawak		Kuczing (Sarawak)

Nr	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
74	Sjam		Bangkok (Bang-Kok)
75	Syrja	O b e j m u j e: Syrję, Wielki Liban, Terytorjum Aluitów i Dżebel - Druz	Bejrut, Damaszek, Alep, Homs, Ant- jochja, Latakieh (Ladikieh)
76	Timor portugalski	Ocussi i Ambeno (Lifou, Sutrana i t. d.) oraz Paulo Kambing	Dilli
A F R Y K A			
77	Afryka Równikowa francuska	O b e j m u j e: a) Gabon i Kongo Środkowe; b) Ubanji - Szari i Czad (w tem: Sahara francuska, Kanem i Uadaj (Wadai)	Libreville, Brazzaville, Bangi, Fort Lamy, Abesr
78	Algier		Algier, Oran
79	Angola (Afryka Zachodnia por- tugalska)	Le Cabinda	São Paulo de Loanda, Ambriz, Ben- guella, Mossamedes, Porto Alexandre, Kabinda (Cabinda)
80	Dahomej		Porto Novo, Kotonu
81	Egipt	Półwysep Synajski	Kair, Aleksandrja, Port Said, Suez, Dumjat (Damietta)
82	Erytrea		Asmara, Massaua, Assab
83	Etiopia (Abissynja)	W y ł ą c z a s i ę: Sudan anglo-egip- ski	Addis-Abeba
84	Gambja		Bathurst
85	Gwinea francuska		Konakri
86	Gwinea hiszpańska	Rio Muni, Fernando-Po, Annobon, Corisco, Wielki Eleboy i Mały Eleboy	Bata, Santa Isabel
87	Gwinea portugalska	Wyspy Bissagos i Bolama	Bolama
88	Kamerun, pod mandatem bry- tyjskim		Buea, Victoria, Rio del Rey
89	Kamerun, pod mandatem fran- cuskim		Jaunde (Yaoundé), Duala
90	Wyspy Kanaryjskie		Las Palmas, Santa Cruz

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
91	Kenja i Uganda		Nairobi, Mombasa, Port Florence (Kisumu), Entebbe, Mengo
92	Kerguelen	Wyspy Św. Pawła i wyspa Amsterdam; wyspy Crozet Wylacza się Ziemię Adelji i Ziemię Wilkesa	
93	Kongo belgijskie		Boma, Banana, Elisabethville, Leopoldville, Conquillatville, Stanleyville
94	Wybrzeże Kości Słoniowej		Bingerville, Bassam (Grand Bassam)
95	Liberja		Monrovia
96	Libja		Trypolis, Bengazi
97	Madagaskar	Diego-Suarez, Sainte Marie, Nossi-Be, Majotta i przyległości (Anjouhan, Grande Comoro, Mohéli i t. d.)	Tananariwo, Tamatawe, Maunungo, Diego-Suarez, Tulear, Hellville
98	Marokko: Protektorat francuski		Rabat, Fez, Marakesz, Meknes, Casablanca (Dar-el-Beida)
99	Marokko: Prezydja i strefa hiszpańskie	Ceuta, Melilla, Alhucemas, Chafarinas, Penon de la Gomera	Tetuan, Ceuta, Melilla
100	Marokko: Tanger		Tanger
101	Mauritius	Przyległości (Rodriguez, Diego, Garcia i t. d.)	Port Louis
102	Maurytanja		
103	Mozambik (Afryka Wschodnia portugalska)	O b e j m u j e: a) Prowincję Mozambik, b) Terytorja Spólki Mozambickiej, c) Njassa portugalskie	Mozambik, Ibo, Kilimane (Quilimane), Chinde, Beira, Inhambana, Lorenzo Marquez
104	Niger francuski		
105	Nigerja	Lagos Wylacza się Kamerun pod mandatem brytyjskim	Lagos, Ibadan, Kano
106	Njassaland brytyjski		Zomba, Blantyre
107	Południo-Zachód afrykański, terytorjum pod mandatem	Walvis Bay	Windhuk, Swakopmund, Angra Pequena, Walvis Bay
108	Wyspa Réunion		Saint-Denis, Saint-Pierre, Point-des-Galets

Nr	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
109	Rio de Oro	Adrar i Ifni	Villa Cisneros
110	Rodezja Południowa		Salisbury
111	Rodezja Północno-Wschodnia	O b e j m u j e dorzecze Kongo w Rodezji Północnej	
112	Rodezja Północno-Zachodnia	O b e j m u j e dorzecze Zambezi w Rodezji Północnej	Livingstone
113	Ruanda - Urundi (terytorjum pod mandatem)		
114	Sao Thome i Principe		São Antão
115	Senegal	Gbwód Dakaru z przyległościami	St. Louis, Dakar
116	Seszele (Seychelles)	Przyległości (Wyspy Amiranckie i t. d.)	Victoria
117	Sierra-Leone	Kolonja i protektorat	Freetown
118	Sokotra		Tamrida
119	Somali brytyjskie		Berbera
120	Wybrzeże francuskie Somali	Obok, Tadzura i Dżibuti	Dżibuti
121	Somali włoskie	Rzeka Dżuba i Kismaju	Mogadiszo
122	Sudan anglo-egipski		Chartun, Suakin, Port Sudan
123	Sudan francuski		Bamako
124	Św. Helena	Wyspa Wniebowstąpienia (Ascension)	Jamestown
125	Tanganajka, terytorjum pod mandatem		Dar es Salam, Tabora
126	Togo, pod mandatem brytyjskim		Jendi
127	Togo, pod mandatem francuskim		Lome, Anecho
128	Tristan da Cunha		
129	Tunis		Tunis, Bizerta, Suza, Sfax

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
130	Górna Wolta		Ugadugu
131	Zanzibar	Pemba	Zanzibar, Czaki-Czaki
132	Wyspy Zielonego Przylądka		Praia
133	Złote Wybrzeże	Terytorja północne i Ashanti Wylączyła się Togo, terytorjum pod mandatem brytyjskim	Akra (Accra)
134	Związek Południowo-Afrykański	Protectorat krajów Beczuana, Basutoland i Suaziland Wylączyła się: Południo - Zachód Afrykański, terytorjum pod mandatem i Walvis Bay	Pretorja, Johannesburg, Capetown (Kapstadt), Port Elizabeth, East London, Kimberley, Mafeking, Pietermaritzburg, Durban, Bloemfontein, Maseru, Mbabane

A M E R Y K A P Ó Ł N O C N A

135	Kanada		Ottawa, Montreal, Toronto, Winnipeg, Vancouver, Hamilton, Quebec
136	Stany Zjednoczone	Wylączyła się terytorja nieprzylegające (Alaska, Hawaj, Porto Rico i t. d.)	Waszyngton, Nowy - Jork (New-York) Chicago, Filadelfja, Detroit, Cleveland, Saint Louis, Boston, Baltimore, Pittsburg, Los Angeles, Buffalo, San Francisco, Milwaukee, Newark, Cincinnati, Nowy Orlean
137	Kraje Ameryki Północnej oddzielnie niewymienione	Alaska, Nowa Fundlandja (Newfoundland), w tem Labrador; Grenlandja, wyspy St.-Pierre-et-Miquelon	Juneau, St. John, Uperniwik, Godthaab, Godhavn, St. Pierre

A M E R Y K A Ś R O D K O W A

138	Dominikańska Republika (San Domingo)		Santo Domingo
139	Guatemala		Guatemala la Nueva, San José, Puerto Barrios
140	Haiti		Port - au - Prince
141	Honduras		Tegucigalpa, San Lorenzo, Puerto Cortez
142	Honduras brytyjski		Belize
143	Kostaryka (Costa - Rica)		San José, Puntarenas (Punta Arenas), Limon (Puerto Limon)
144	Kuba		Hawana, Puerto Principe (Camaguey), Cienfuegos, Santiago de Cuba

Nr	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GLÓWNE MIASTA I PORTY
145	Meksyk		Meksyk, Guadalajara, Puebla, Monterey, San Luis Potosi, Merida, Leon, Vera Cruz, Campeche
146	Nikaragua		Managua, Granada, Bluefields, Corinto
147	Panama	Miasto Panama i Colon W y ł ą c z a s i ę S t r e f ę K a n a ł u P a n a m s k i e g o	Panama, Colon
148	Strefa Kanału Panamskiego	Cristobal i Balboa W y ł ą c z a s i ę: m i a s t o P a n a m a i C o l o n	Balboa, Cristobal
149	Salwador		San Salvador, Santa Ana, Acayutla, La Libertad, La Union
150	Kraje wyspowe Ameryki Środkowej (oprócz Kuby, Dominikańskiej Republiki i Haiti)	Bermudy; Bahama; Barbados; Grenada; Jamajka (Morant Cays i Pedro Cays); Wyspy Cayman; Wyspy Turk i Caicos; Santa Lucia; St. Vincent; Wyspy pod Wiatrem (Leeward Islands) — o b e j m u j ą: Antigua łącznie z Barbudą i Redondą; St. Kitts-Nevis łącznie z Anguillą, Dominica, Monserrat i brytyjskie Wyspy Dziewicze (Virgin Islands) łącznie z Sombrero; Trinidad i Tobago; Portoriko (Porto-Rico); Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych — o b e j m u j ą: dawne Antylle duńskie; Guadelupa i przyległości (Marie Galante, les Saintes, Désirade, St. Barthélémy, Św. Marcina — część północna); Martynika; Curaçao (Wyspy Aruba i Bonaire, Św. Eustachego, Saba, Św. Marcina — część południowa)	Hamilton Nassau Bridgetown St. George Kingston Georgetown Castries Kingstown St. John, Roseau, New Plymouth, Road Town Port of Spain, Scarborough San Juan Charlotte Amalie Basse Terre, Pointe à Pitre Fort-de-France Willemstad
A M E R Y K A P O Ł U D N I O W A			
151	Argentyna		Buenos Aires, Rosario, La Plata, Bahía Blanca
152	Boliwia		La Paz, Sucre, Cochabamba
153	Brazylja	Fernando de Noronha	Rio de Janeiro, São Paulo, Santos, Bahia, Manaus, Para (Belem do Para), Porto Alegre
154	Chili	Wyspy Wielkanocne	Santiago, Valparaiso, Antofagasta

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
155	Ekwador	Wyspy Galapagos (Archipelag Colon)	Quito, Guayaquil, Esmeraldas
156	Wyspy Falkland	Przyległości (Południowa Georgia, Południowe Orkady, Południowe Szcztlandy, Południowy Sandwich, Ziemia Grahama i t. d.)	Stanley
157	Gujana brytyjska		Georgetown
158	Gujana francuska	Cayenne	Cayenne, Saint-Laurent du Maroni
159	Gujana holenderska (Surinam)		Paramaribo
160	Kolumbia		Bogota, Barranquilla, Medellin, Cartagena, Puerto Colombia (Sabanilla)
161	Paragwaj		Asuncion, Villarica
162	Peru		Lima, Callao, Cuzco
163	Urugwaj		Montevideo, Salto
164	Wenezuela		Caracas, Maracaibo
O C E A N J A			
165	Australja	Tasmanja, wyspa Norfolk, wyspa Lord Howe i wyspa Macquarie Wylacza się: Papua (dawniej Nowa Gwinea brytyjska), Nowa Gwinea — terytorjum pod mandatem i Nauru	Canberra, Sydney, Melburn, Adelaide, Brisbane, Perth, Hobert, Launceston
166	Nowa Zelandja	Wyspa Stewart, wyspy Chatham i inne wyspy bardziej oddalone. mianowicie: Kermadec, Bounty, Antypody, Auckland, Campbell, Solander i Snares Wylacza się: Archipelag Cook'a i przyległe, Samoa zachodnie, Ross Dependency (obszary na morzu Rossa), Nauru i wyspy Union (Tokelau)	Wellington, Auckland, Christchurch, Dunedin
167	Kraje Oceanji oddzielnie niewymienione	Papua (dawniej Nowa Gwinea brytyjska); Nowa Gwinea, terytorjum pod mandatem australijskim (Archipelag Bismarka (Nowa Brytania i t. d.), dawniej niemieckie wyspy Salomona) Archipelag Cook'a — obejmuje: a) Archipelag Cook'a (Rarotonga, Mangaia, Atiu, wyspy Hervey, Aitutaki, Takutea, Mitiaro i Mauke czyli Parry);	Granville (Port Moresby) Mandang, Rabaul

№	NAZWA KRAJU	OBSZARY WŁĄCZONE	GŁÓWNE MIASTA I PORTY
167	Kraje Oceanji oddzielnie niewymienione (ciąg dalszy)	<p>b) Niue czyli Savage Island; c) Inne wyspy przyległe (Palmerston, Suwarow, Danger czyli Pukapuka, Rakaanga, Manihiki, Penrhyn czyli Tongarewa i Nassau); Wyspy Union czyli Tokelau; Samoa (terytorjum pod mandatem Nowej Zelandji); Wyspy Fidzi (Rotuma); Wyspy Gilbert'a i Ellice (Wyspa Oceanu, wyspa Fanning, Wyspa Bożego Narodzenia (Christmas Island) i Wyspa Waszyngtona); Wyspy Salomona (protektorat brytyjski); Protektorat Tonga czyli Wyspy Przylądcowe; Inne wyspy brytyjskie Oceanji (Pitcairn, Ducie, Phoenix Group, Malden, Starbuck, Jarvis, Palmira, wyspy Baker łącznie z Howland, wyspa Karoliny łącznie z Flint i Vostok); Nauru (terytorjum pod mandatem); Hawai (wyspa Wake); Samoa amerykańskie (Tutuila) Osady francuskiej Oceanji — obejmują: Wyspy Towarzystwa (Tahiti i t. d.), Wyspy pod Wiatrem Tahiti (Huahine, Raiatea, Bora-Bora i t. d.), Tuamotu (Makatea i t. d.), Gambier, Markizy, Wyspy Australskie (Tubuai i t. d.), Wyspy Rapa i Clipperton; Nowa Kaledonia z przyląkami, mianowicie: Ile des Pins, Archipelag Wallis, wyspy Loyalty, wyspy Chesterfield, wyspy Huon, wyspa Walpole, wyspa Fatuna i Alofi; Nowe Hebrydy (grupa Banks'a i grupa Torres'a); Wyspy Oceanji, terytorja pod mandatem japońskim — obejmują: a) Wyspy Marshall'a; b) Karoliny Wschodnie; c) Karoliny Zachodnie, w tym wyspy Palau (Paw); d) Marjany, w tym wyspa Guam</p>	<p>Apia Suwa (Suva) Nukualofa Honolulu Pagopago Papeete Numea Ponape Garapan, Tanapag, Agana</p>
168	Ziemie arktyczne i antarktyczne	<p>Obszary na morzu Rossa (Ross Dependency), Ziemia Adelji, Ziemia Wilkesa Wylęcza się: Szpicherg, Grenlandja, terytorja rosyjskie i kanadyjskie oraz Ziemia Grahama</p>	
169	Połowy (jedynie dalekomorskie)	<p>Połów wielorybów na Północy; Połów wielorybów na Południu; Wielki Połów</p>	
170	Zaopatrywanie statków morskich — eudziemskich	<p>Węgiel okrętowy</p>	
171	Transporty dyspozycyjne (wylęcznie przy wywozie)	<p>Obecnie: towary nadane za konosamentem z prawem wylądunku „na zlecenie”</p>	
172	Z nieokreślonego klerunku		

66.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU T. 2

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. IV. 2787/2/35

w sprawie skazania żółtek.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Inspektoratu
Ceł, wszystkich urzędów celnych.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 14 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 833 z r. 1934) zezwala i upoważnia Urzędy Celne do skazania na prośbę pisemną odbiorców, żółtek sprowadzanych w stanie nieskażonym i do odprawy tych żółtek po skażeniu według poz. 129 p. 2 taryfy celnej.

Jako środek skazający należy stosować naftę w ilości 2% w stosunku do wagi żółtek.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

67.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 4 lutego 1935 r.

L. D. IV. 3297/3/35

w sprawie ustalania wagi skór surowych przed dokonaniem odprawy celnej.

Do

Urzędu Celnego w Gdyni.

Do

Dyrekcji Ceł w Gdańsku.

Przy przywozie przez porty polskiego obszaru celnego z zagranicy skór surowych objętych poz. taryfy celnej przywózowej 492, których odprawa nie może niezwłocznie nastąpić ze względu na brak odpowiednich dokumentów, jako to: pozwoleń na przywóz lub przewóz, świadectw zdrowotności lub innych dokumentów niezbędnych do odprawy celnej, urząd celny morski, na pisemny wniosek osoby uprawnionej do rozporządzania towarem, może zezwolić na osobne ustalenie wagi skór przed dokonaniem odprawy celnej.

Przy ustalaniu wagi, stosownie do podania strony, skóry mogą być odsalane lub oczyszczone, z tem jednak, że czynności takie powinny

być dokonane pod nadzorem celnym jak również pod nadzorem weterynaryjnym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przy ustalaniu wagi przesyłki, odsalaniu względnie oczyszczaniu może być poddana cała przesyłka lub pewna jej część.

Koszty, związane z ustaleniem wagi przed dokonaniem odprawy celnej, ponosi strona.

Dyrektor Departamentu:

(—) *St. Fr. Królikowski*

68.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 4 lutego 1935 r.

L. D. IV. 41502/3/34

w sprawie międzynarodowej konwencji o sposobie opodatkowania obcokrajowych pojazdów mechanicznych.

Do

Dyrekcji Ceł: we Lwowie, Myśłowicach, Poznaniu, Warszawie oraz Urzędów Celnych podległych tym Dyrekcjom.

W Dzienniku Ustaw Nr. 98 z 1934 r. poz. 900 ogłoszona została Konwencja Międzynarodowa o sposobie opodatkowania obcokrajowych pojazdów mechanicznych, podpisana w Genewie dnia 30 marca 1931 r. Zgodnie z oświadczeniem Rządowym z dn. 30 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 901), dotyczący Konwencji dokument ratyfikacyjny w imieniu Rządu Polskiego został złożony Sekretarzowi Generalnemu Ligi Narodów dnia 15 czerwca 1934 r.

Konwencja ta przewiduje zwolnienia od podatków i opłat, któremi obciążony jest ruch pojazdów mechanicznych lub ich posiadanie.

W związku z tem w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji wyjaśnia się, że obcokrajowe pojazdy mechaniczne, z wyłączeniem pojazdów służących do zarobkowego przewozu osób za wynagrodzeniem oraz pojazdów przeznaczonych do przewożenia towarów, wprowadzane na czasowy pobyt do Polski, są wolne od opłaty na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego na warunkach następujących:

1) Ze zwolnienia korzystają pojazdy mechaniczne zarejestrowane: w Danji, Portugalji (bez kolonii), Wielkiej Brytanji i Irlandji Północnej (łącznie z kolonjami: Rodezją Południową i Nową Funlandją bez innych kolonii, protektoratów i terytorjów zamorskich i terytorjów znajdujących się pod zwierzchnością lub mandatem J. K. M. Brytyjskiej), Belgji (bez kolonii), Luksemburgu, Hiszpanji, Włoszech, Szwecji, Holandji (wraz z Indjami Holenderskimi, Surinam

i Curaçao), Bułgarii, Jugosławii, Wolnem Państwie Irlandji oraz Finlandji.

2) Zwolnienia dotyczą jedynie pojazdów mechanicznych, zaopatrzonych w międzynarodową książeczkę podatkową, wystawioną przez właściwą władzę tego terytorjum, gdzie pojazd zarejestrowano, lub przez instytucję, upoważnioną do tego przez wspomnianą władzę; książeczka ta powinna być przedstawiana do wizowania (na stronie 5 i następnych) w granicznych urzędach celnych przy wjeździe i wyjeździe. Jeżeli pojazd wjeżdża na podstawie książeczki podatkowej a wyjeżdża bez otrzymania w niej wizy wyjazdowej i bez możności ustalenia daty wyjazdu, to książeczkę należy uważać dla terytorjum Polski za nieważną. Książeczka podatkowa ważna jest w ciągu jednego roku od daty wystawienia; zmiany właściciela lub posiadacza oraz zmiany znaku rejestracyjnego odnotowuje w książeczce kompetentna władza lub upoważniona przez nią instytucja (strona 3 i 4 książeczki).

Książeczka jest sporządzona w języku lub językach urzędowych kraju wydającego, posiada okładkę koloru jasno-niebieskiego, na której zamieszczone jest tłumaczenie słów: „Międzynarodowa książeczka podatkowa” w językach państw, które przystąpiły do konwencji; książeczka ma format 135 × 218 mm. i zawiera 48 stron numerowanych. Wzór książeczki podany jest jako załącznik do Konwencji.

3) Zwolnienie od opłaty obejmuje okres jednego lub więcej pobytów wynoszących łącznie 90 dni, przebytych na obszarze Polski w ciągu roku, liczonego od dnia wydania książeczki podatkowej do odpowiedniego dnia roku następnego. Przy obliczaniu okresu zwolnienia, dzień należy liczyć od północy do północy, przyczem każda część doby liczy się za całą dobę; dnia wyjazdu nie wlicza się do okresu zwolnienia w tym przypadku, gdy pomiędzy dniem wjazdu a dniem wyjazdu upłynęło więcej niż jedna doba.

4) Gdy czasowy pobyt trwa jednorazowo lub łącznie dłużej niż 90 dni w ciągu roku, to za każdy przekroczony dzień pobytu pobiera się przy wyjeździe pojazd za granicę opłatę według stawek ustalonych rozporządzeniem z dn. 6 maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 397).

W końcu zaznacza się, że zwolnienie przewidziane w Konwencji, o której mowa, nie dotyczy dodatku do podatków od materiałów pędnych, pobieranego na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski*

69.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1935 r.

L. D. V. 2041/1/35

w sprawie uproszczonych ksiąg handlowych i gospodarczych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W myśl ustępu pierwszego § 64 rozporządzenia z dnia 19.IX. 1934 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 91, poz. 821) księgi uproszczone, przewidziane §§ 60, 61 i 63 tegoż rozporządzenia, podlegają zaświadczeniu przez władze skarbowe II lub I instancji (izby skarbowe lub urzędy skarbowe) albo przez organa samorządu gospodarczego (izby przemysłowo-handlowe, izby rzemieślnicze).

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu zarządza, aby izby skarbowe i urzędy skarbowe, w razie przedstawienia przez płatników uproszczonych ksiąg do zaświadczenia, umieszczały na pierwszej lub ostatniej stronie księgi uproszczonej klauzulę następującej treści:

„Niniejszem stwierdza się, że przedstawiona przez . . . . . w . . . . . uproszczona księga . . . . . służyć ma na czas od dn. . . . . 193 . . . r. do dn. . . . . 193 . . . r. i zawiera . . . . . stron, kolejno ponumerowanych i przeciągniętych sznurem, umocowanych na ostatniej stronie pieczęcią urzędową.

Nr. . . . . dnia . . . . . 193 r.”

Pieczęć tuszowa — podpis.

Na ostatniej stronie księgi końce sznura powinny być umocowane pieczęcią lakową, obok której umieszcza się podpis.

Dla kontroli zaświadczonych ksiąg należy prowadzić specjalny zapisek, którego numer kolejny podaje się przy zaświadczeniu.

Zaświadczenie przez władze skarbowe ksiąg uproszczonych podlega opłacie stempłowej w kwocie zł 5 w myśl art. 154 (ustęp pierwszy) ustawy z dnia 1/VII. 1926 r. o opłatach stempłowych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 41, poz. 413). W razie złożenia podania na piśmie, podanie to niezależnie od wymienionej wyżej kwoty podlega opłacie w kwocie zł 5. Złożenie podania nie jest obowiązkowe.

Zaświadczenie ksiąg uproszczonych dokonuje się tylko w roku, poprzedzającym okres rachunkowy, na który mają być założone.

Zaświadczenie powinno nastąpić w dniu przedstawienia ksiąg do poświadczenia.

Przy pierwszym założeniu ksiąg uproszczonych przez przedsiębiorstwa oraz właścicieli nieruchomości budynkowych zaświadczenie ksiąg może się odbywać w każdym czasie, nawet w środku miesiąca, z tem, że zapisy w księgach będą służyć za podstawę dla wymiaru podatków jedynie od daty zaświadczenia tych ksiąg.

Wyjątkowo w roku 1935 Ministerstwo Skarbu poleca, aby władze skarbowe nie kwe-

stjonowały zapisów dokonanych od początku roku do daty zaświadczenia tych ksiąg, o ile zaświadczenie nastąpi do dnia 15 lutego 1935 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości uznane przez Ministerstwo za odpowiadające przepisom załączone wzory uproszczonych ksiąg.

Zastępca Dyrektora Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki.

Załączniki.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

1. Wzór uproszczonej księgi handlowej, opracowany przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, zaaprobowany przez Ministerstwo Skarbu reskryptem z dn. 14. XII. 1934 r. L. D. V. 43268/1/34.

Data	Nr. dowodu	Treść	Suma zapisu	K a s a		Kupno towarów Kupno środków produkcji		Sprzedaż towarów Przychód za robotę				
				Przychód	Rozchód	Zakup	Zmiej- szenie zakup	Zmniejszenie obrotu		O b r ó t:		
								Stawka	Zwrotu towarów i t. p.	artyku- łami sca- lonemi	według stawki .....%	według stawki .....%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10-a	10-b	10-c	

Koszty ogólne		Dłużnicy i wierzyciele		Foljo księgi kontowej	Weksle i akcepty			Właściciel		Ruchomości, papiery wartościowe i inne składniki majątkowe	
Wydatki	Zwroty, różne dochody	Winien (otrzy- mali)	Ma (dali)		Rodzaj	Przychód	Rozchód	Pobrał	Dał	Przychód	Rozchód
11	12	13	14	—	—	15	16	17	18	19	20

II. Wzór księgi handlowej dla zakładów rzemieślniczych, przedstawicny przez Związek Izb Rzemieślniczych Rz. P. w Warszawie, zaaprobowany przez Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 16.I. 1935 r. L. D. V. 1535/1/35.

Data	Nr. porządkowy	Treść zapisu	Nr. dowodu	Suma ogólna	K a s a		N a k ł a d y i k o s z t y				
					Przychodów (więcej)	Rozchód (mniej)	Surowce	Materiały pomocnicze	Robocizna	Koszty ogólne	Zwroty
1	2	3	4	5	6	7	8	8-a	8-b	8-c	9

(dalszy ciąg)

O b r ó t				Dłużnicy i wierzyciele		Rodzaj	Weksle i akcepty		Właściciel		Maszyny, narzędzia i in. składniki mająt.		Symbole zwrotów i foljo książki pomoc.		
Zwroty	Sprzedaż wyrobów	Przychód za roboty		Winien	Ma		Przychód	Rozchód	Otrzymał	Dał	Przychód	Rozchód			
10	11	11-a	11-b	12	13	—	14	15	16	17	18	19	20	21	—

G. Kategornik przychodów Kasy.

Nr	P r z y c h o d y				
	za rok bieżący		za rok ubiegły	za rok przyszły	inne nie stanowiące dochodu z art. 7 ustawy o podatku dochodowym
	komorne	inne (art. 6 ustawy o podatku dochodowym)			

H. Kategornik rozchodów Kasy.

Koszty utrzymania nieruchomości za rok bieżący, podatki i t. p.												
Nr	Woda	Oświe- tlenie	Wywóz śmieci, opłaty kanaliza- cyjne	Kominiarze, porządki i t. p.	Dozorca	Ubezpie- czenia	Admini- stracja	Drobne koszty	Naprawy	Podatki	Procenty	Winda

Kategornik rozchodu Kasy (d. c.)

Inne straty	Koszty za lata ubiegłe	Koszty i wy- datki na rok przyszły	Wydatki niepotracalne z dochodu (art. 8 ustawy o podatku do- chodowym)

J. RACHUNEK KOMORNEGO

Nr lokalu	Nazwisko i imię (lub firma) lokatora	Lokal wynajęto od dnia	Komorne przedwojenne		Komorne w/g umowy za cały lub część roku w złotych	Umowne komorne miesięczne	Rok	Komorne zaległe		Dokonane wpłaty w roku 193..... za miesiące				
			z czerwca 1914 w rublach, markach lub koronach *)	roczne 1914 przeli- czone na złote **)				Mie- siące	Zł	Styczeń	Luty	Marzec	Kwie- cień	Maj
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

(d. c.)

Dokonane wpłaty w roku 193..... za miesiące								Zalega na 1/I 193.	U W A G I
Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem		
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

*) Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. nie nakłada obowiązku wypełnienia kolumny 4 i 5.

70.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. V. 1529/4/35

w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1935.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 76, poz. 716) zarządza co następuje:

Poleca się Urzędom Skarbowym zaniechać wdrażania postępowania karnego za wykroczenia przewidziane w art. 181 §§ 1, 2 i 3 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 39, poz. 346) przeciwko tym płatnikom, którzy świadectwa przemysłowe lub karty rejestracyjne na 1935 rok nabyli po upływie terminu wyznaczonego w art. 27 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, lecz w okresie do dnia 15 stycznia 1935 r. włącznie.

Wdrożone przeciwko powyższym płatnikom postępowanie karne względnie nałożone już kary pieniężne z art. 181 Ordynacji Podatkowej umorzą Izby Skarbowe (Urząd Wojewódzki Śląski) z urzędu we własnym zakresie działania na wniosek właściwych urzędów skarbowych.

Dyrektor Departamentu:

(—) *W. Koszko*

71.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. V. 3625/4/35

w sprawie nabywania ulgowych świadectw przemysłowych na 1935 rok.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W uzupełnieniu okólnika z dnia 6 grudnia 1934 r. L. D. V. 43730/4/34 *) Ministerstwo Skar-

bu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 716) zarządza, co następuje:

1) ulgi wymienione w Cz. I lit. A p. p. 5 i 6 powołanego okólnika rozszerza się także na przedsiębiorstwa „magle i maszyny do czesania wełny” (Cz. II. lit. A. rozdz. XX taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy);

2) upoważnia się Izby Skarbowe do zwalniania, na skutek indywidualnych podań płatników, od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwa handlowe wymienione w Cz. I lit. A. p. 5 powołanego okólnika oraz na magle i maszyny do czesania wełny, o ile wysokość ustalonych za 1933 rok obrotów, względnie osiągniętych w r. 1934 lub spodziewanych w r. 1935 obrotów w przedsiębiorstwach nowopowstałych, — nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 2.000 złotych.

Przyczem Ministerstwo Skarbu, wychodząc z założenia, że **z reguły** wszyscy płatnicy, a więc i prowadzący nawet najdrobniejsze przedsiębiorstwa, winni uiszczać opłatę za świadectwa przemysłowe, poleca stosować mniejszą ulgę bardzo oględnie, t. j. ograniczając ją tylko do wypadków istotnie gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia:

a) podania płatników ubiegających się o dalej idące ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na 1935 rok, niż to przewidują okólnik z 6 grudnia 1934 r. L. D. V. 43730/4/30 oraz niniejszy okólnik, winny Urzędy Skarbowe pozostawiać bez rozpatrzenia, zawiadamiając o tem płatników;

b) ostatnie dwa wiersze powołanego okólnika z dnia 6-go grudnia 1934 r. L. D. V. 43730/4/30 nie mają zastosowania do spraw o ulgowe świadectwa przemysłowe na lata poprzedzające 1935 r.; sprawy te należy załatwiać w myśl okólników wydanych na odnośne lata;

c) w wypadkach stwierdzenia niewykupienia w terminie przepisanych ulgowych świadectw przemysłowych przez płatników korzystających z tych ulg z urzędu (Cz. I. okólnika L. D. V. 43730/4/34) wydane orzeczenie karne z art. 181 Ordynacji Podatkowej powinny obejmować obowiązki wykupienia świadectwa przemysłowego tej kategorii, jaką płatnikowi dozwolono powołać oraz niniejszym okólnikiem.

Dyrektor Departamentu:

(—) *W. Koszko*

*) Patrz Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 39, poz. 460 z roku 1934.

72.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. V. 1689/1/35

w sprawie wykładni postanowień ordynacji podatkowej.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W związku z wątpliwościami, nasuwającymi się przy stosowaniu niektórych postanowień ordynacji podatkowej (o. p.) oraz rozporządzenia wykonawczego do teje ordynacji (r. w.), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Do art. 4 o. p. i § 1 r. w.

1) Do uchylania wymiarów w trybie § 1 r. w. upoważniony jest wyłącznie dyrektor izby skarbowej. Uprawnienie to nie może być przełane na naczelnika wydziału II. Uchylenie wymiaru może nastąpić jedynie w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, i tylko na skutek podania, wniesionego po upływie terminu odwoławczego. Uchylenie wymiarów na skutek wymienionych w terminie odwołań jest niedopuszczalne.

2) Postanowienia okólników z dnia 7 sierpnia 1933 r. L. D. V. 37351/2/33 i L. D. V. 37690/4/33, upoważniające dyrektorów izb skarbowych do uchylania orzeczeń komisji odwoławczych, obowiązuje nadal tylko w stosunku do orzeczeń, wydanych przez komisje odwoławcze przed dniem 1 października 1934 r.

Do art. 8 o. p.

Do rozstrzygania odwołań od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego (dział I), wnoszonych przez osoby prawne, podlegające kompetencji wymiarowej urzędów skarbowych, powołane są komisje odwoławcze.

Do art. 17 o. p.

Przez miejsce położenia zakładu elektrycznego należy rozumieć siedzibę sprzedawcy energii elektrycznej (§ 4 rozp. Ministra Skarbu z dnia 14 września 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 774).

Do art. 24 o. p.

Na członków komisji odwoławczej mogą być powoływani również członkowie zarządu i prokurenci tych osób prawnych, które podpadają pod kompetencję komisji odwoławczej.

Do art. 26 o. p.

Płatnicy, karani za wykroczenia porządkowe (art. 188 o. p.), mogą być członkami komisji odwoławczej.

Do art. 75 o. p. i § 47 r. w.

Przepis § 47 r. w. stosuje się tylko do osób, wymienionych w ust. 2 art. 30 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Do art. 87 § 2 o. p. i § 74 r. w.

Badanie ksiąg przychodu i rozchodu lekarzy powinien przeprowadzać osobiście naczelnik urzędu skarbowego lub kierownik działu wymiarowego.

Do art. 105 o. p.

Bieg przedawnienia prawa do uskutecznienia wymiaru podatku rozpoczyna się z dniem 31 grudnia tego roku, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Przykłady:

1) Płatnik osiągnął w roku 1935 dochód w kwocie 10.000 zł. Bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem 31 grudnia 1936 r.

2) Przedsiębiorstwo płatnika osiągnęło w roku 1935 obrót w kwocie 100.000 zł. Bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem 31 grudnia 1935 r.

Do art. 108 § 1 o. p.

Fakt udzielenia ustnych informacji o podstawach wymiaru powinien być znaczony w arkuszu wymiarowym przez umieszczenie odpowiedniej notatki, którą podpisuje płatnik lub jego pełnomocnik.

Do art. 108 § 2 o. p. oraz §§ 84 i 85 r. w.

Na pisemną prośbę o udzielenie podstaw wymiaru władza wymiarowa obowiązana jest podać do wiadomości płatnika materiały i dane cyfrowe, znajdujące się w arkuszu wymiarowym płatnika, na których bezpośrednio opiera się obliczenie podstawy wymiaru podatku, np. ustaloną w drodze lustracji wartość rewanentu towarów i zastowany przy wymiarze mnożnik, sumę obrotu ustaloną na jednego robotnika i t. p.

Do art. 109 § 2 o. p.

Na postanowienie, wydane w sprawie, co do której decyzja w myśl obowiązujących przepisów pozostawiona jest swobodnemu uznaniu władzy skarbowej (np. postanowienie w sprawie ulg z art. 130 o. p. ulgowego świadectwa przemysłowego i t. p.) — nie służy płatnikowi prawo wniesienia zażalenia do bezpośrednio wyższej instancji.

Do art. 113 o. p. i § 89 r. w.

Odwołania, nieodpowiadające warunkom, przewidzianym w art. 112 pp. c) i d) o. p. instancja odwoławcza obowiązana jest rozpatrzyć merytorycznie, przyczem władza wymiarowa nie ma obowiązku zywania płatników do uzupełnienia tych braków. Przepis § 89 r. w., nakazujący przesyłanie odwołań władzy odwoławczej celem rozstrzygnięcia pytania wstępnego, czy odwołujący się dopełnili warunków art. 112 o. p. — należy stosować tylko w tych przypadkach, gdy odwołanie, zdaniem władzy

wymiarowej, nie odpowiada warunkom, przewidzianym w art. 112 p. p. b) lub e) o. p.

Do art. 114 § 2 o. p.

Płatnik może powoływać się na dowody, przedłożone w latach ubiegłych i znajdujące się w jego aktach wymiarowych.

Do art. 115 § 1 o. p.

1) Podstawę obliczenia opłaty za wezwanie na posiedzenie komisji odwoławczej stanowi sporna kwota zasadniczego podatku, bez dodatków państwowych i samorządowych. Jeżeli kwota spornego podatku nie może być ustalona, wówczas za sporną należność uważać należy całą kwotę wymierzonego podatku, bez dodatków państwowych i samorządowych.

2) Płatników, którzy w odwołaniach, wniesionych w czasie od 1 października 1934 r. do 1 lutego 1935 r., wyrazili życzenie złożenia ustnych wyjaśnień na posiedzeniu komisji odwoławczej, lecz nie uiszcili opłaty, przewidzianej w art. 115 o. p. — należy, w drodze wyjątku, wezwać do uiszczenia tej opłaty w terminie 7-dniowym.

Do art. 124 o. p.

1) Płatnikowi służy prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego również od postanowień, wydanych w II instancji.

2) Zapatrywania, zawarte w uzasadnieniu wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wiążą władzę skarbową tylko w tej sprawie, w której wyrok został wydany. Zapatrywania te należy jednak stosować i przy załatwianiu spraw analogicznych, chyba że Ministerstwo Skarbu, podając treść wyroku do wiadomości władz skarbowych, zarządzi inaczej.

Do art. 131 § 1 o. p. i § 106 r. w.

1) Przez nadmiernie lub nienależnie wpłacone koszty egzekucyjne należy rozumieć koszty, pobrane w kwocie wyższej, niż ta, jaka przypadła do zapłaty w momencie dokonywania egzekucji. W związku z tem postanowienia cz. VIII okólnika Min. Skarbu z dnia 5 kwietnia 1933 r. L. D. V. 14869/1/33 pozostają nadal w mocy.

2) Przed wysłaniem płatnikowi wezwania do wniesienia prośby o zwrot nadpłaty należy zbadać, czy płatnik nie zalega w podatkach lub innych należnościach, na które władza skarbową posiada tytuły wykonawcze obcych wierzycieli.

Do art. 140 o. p. i § 109 r. w.

1) Przyjęcie przedmiotu no naprawy przez właściciela pracowni rzemieślniczej może być udowodnione nietylko księgami handlowymi, lecz także w inny sposób, umożliwiający bezsporne stwierdzenie, że przyjęty do naprawy przedmiot stanowi własność osoby trzeciej.

2) Umowę komisową, zawartą za granicą i poświadczoną przez konsula, należy uważać

za równorzędną z rejentalną umową komisową, o której mowa w § 109 ust. 2 pkt. E lit. c) r. w.

Do art. 146 § 2 i 201 o. p.

Ministerstwo Skarbu ustala termin 14-dniowy dla wpłacania kar pieniężnych i grzywien, wymierzonych za przestępstwa podatkowe z art. 179 — 188 o. p.

Do Działu III („Doręczenia“) Cz. III o. p.

Przepisy Działu III Cz. III o. p., normujące sposób doręczania pism skarbowych, mają zastosowanie tylko w przypadkach doręczania pism przez organa władz skarbowych oraz przez zarządy gmin.

Sposób doręczania pism skarbowych przez pocztę regulują wyłącznie przepisy ordynacji podatkowej.

Do art. 172 i 181 o. p. oraz § 118 r. w.

1) Egzekucja należności za świadectwo przemysłowe przed uprawomocnieniem się orzeczenia karnego z art. 181 o. p. jest dopuszczalna także w przypadkach, gdy skazany odwołał się od orzeczenia karnego do izby skarbowej tylko co do wymiaru grzywny, nie zaprzeczając obowiązku podatkowego, ustalonego przez urząd skarbowy.

2) Pod pojęciem „braku podmiotowych cech przestępstwa“ należy rozumieć brak winy (umyślnej lub nieostrożnej) sprawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28/IX. 1931 r. II. K. 725/31). Ponieważ motywy wyroku przytacza sąd ustnie (art. 374 k. p. k.) należy na każdą rozprawę sądową delegować przedstawiciela władzy skarbowej.

3) Jeżeli w treści pisma, w którym skazany żąda skierowania sprawy karnej z art. 181 o. p. na drogę postępowania sądowego, nie jest podane, czy żądanie to dotyczy tylko kary grzywny, czy też i należności za świadectwo przemysłowe — należy żądanie takie traktować jako odwołanie zarówno od wymiaru grzywny, jak i należności za świadectwo przemysłowe, i w związku z tem wstrzymać egzekucję należności za świadectwo do czasu uprawomocnienia się wyroku sądowego.

Do art. 173 o. p.

Ujawnienie czynu przestępnego powinno być niezwłocznie stwierdzone pisemnym raportem urzędnika, który przestępstwo ujawnił, niezależnie od późniejszego spisania protokołu.

Raport powinien zawierać: imię, nazwisko i adres sprawcy, określenie istoty czynu przestępnego, datę i godzinę wykrycia przestępstwa oraz podpis i charakter służbowy urzędnika, który przestępstwo ujawnił.

Raport ten należy bezwzględnie po jego spisaniu przedłożyć bezpośrednio władzy przełożonej oraz zaopatrzyć w pieczęć z datą wpływu.

Do art. 179 i 181 o. p.

W przypadku stwierdzenia nabycia świadectwa przemysłowego na osobę podstawioną lub fikcyjną, urząd skarbowy obowiązany jest

przeprowadzić szczegółowe dochodzenie, celem ujawnienia imienia i nazwiska faktycznego właściciela przedsiębiorstwa.

Jeżeli nabycie świadectwa na sobę podstawioną (fikcyjną) dokonane zostało przez osobę, notorycznie uchylającą się w ten sposób od płacenia podatków, należy winnych pociągnąć do odpowiedzialności karnej z art. 179 o. p., ewent. w związku z art. 165 o. p.

Nadto w każdym przypadku stwierdzenia nabycia świadectwa na niewłaściwe nazwisko należy spisać protokół i wydać orzeczenie karne z art. 181 o. p. za nieposiadanie świadectwa przemysłowego przez faktycznego właściciela przedsiębiorstwa.

Do art. 207 § 1 ust. 2 o. p.

Do rozstrzygania wniesionych do komisji odwoławczej odwołań od orzeczeń karnych, wydanych przed dniem 1 października 1934 r., powołana jest izba skarbowa.

Do art. 208 § 1 o. p.

1) Spisanie przed dniem 1 października 1934 r. protokołu karnego za nieposiadanie świadectwa przemysłowego albo wydanie orzeczenia karnego na podstawie protokołu, sporządzanego przed tym terminem, nie stanowi czynności, zmierzających do uskutecznienia wymiaru podatku przemysłowego od obrotu (okólnik Min. Skarbu z dnia 11 października 1934 r. L. D. V. 36075/1/34 i nie skutkuje dokonania tego wymiaru według przepisów dotychczas obowiązujących.

2) W stosunku do wymiarów, które w dniu wejścia w życie ordynacji podatkowej były w toku załatwiania, wymierzone podatki są płatne w terminach, określonych w art. 103 o. p. oraz § 82 r. w.

Do art. 208 § 2 o. p.

1) Przez odwołania, nierozstrzygnięte w dniu wejścia w życie ordynacji podatkowej, należy rozumieć wniesione przed 1 października 1934 r. o odwołania, co do których nie zapadło jeszcze orzeczenie instancji odwoławczej.

2) Odwołania, wniesione w czasie od dnia 1 października 1934 r., chociażby dotyczyły wymiarów podatkowych, dokonanych przed tym terminem, powinny odpowiadać wymaganiom ordynacji podatkowej.

3) Do rozstrzygania odwołań od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego, wniesionych przed dniem 1 października 1934 r. przez tych z pośród wymienionych w § 2 r. w. płatników, którzy przed wejściem w życie ordynacji podatkowej podlegali kompetencji wymiarowej urzędów skarbowych — powołane jest Ministerstwo Skarbu.

4) Odwołania, wniesione po 1 października 1934 r., a dotyczące wymiarów podatkowych, uskuteczonych przed tym terminem, powinny być rozstrzygnięte przy zastosowaniu zasad proceduralnych, określonych w ordynacji podatkowej, ocena jednak dokonanych wymia-

rów następuje w myśl przepisów, które obowiązywały w czasie dokonania tych wymiarów.

5) Przepis art. 208 § 2 o. p. stosuje się również do odwołań, wniesionych przed wejściem w życie ordynacji podatkowej przez płatników, którym po dniu 1 października 1934 r. darowano skutki wniesienia odwołań po terminie.

6) Do opinjowania odwołań od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu, wniesionych do urzędów skarbowych przed dniem 1 października 1934 r., powołana jest komisja szacunkowa dla spraw podatku przemysłowego.

7) Odwołania od wymiaru podatku dochodowego, wniesione przed dniem 1 października 1934 r. rozstrzyga urząd skarbowy przy zastosowaniu przepisów art. 72 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z r. 1925 r. Nr. 58, poz. 411), jednak tylko w przypadkach, gdy uwzględnienie odwołania spowoduje zmniejszenie podatku o kwotę, nieprzekraczającą 200 złotych.

Podsekretarz Stanu.

(—) W. Staniszewski

73.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1935 r.

L. D. V. 3809/1/35

w sprawie terminów płatności IV kwartalnej zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 i IV raty podatku od nieruchomości za rok 1934.

Do

Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

W myśl § 82 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 821), termin płatności IV kwartalnej zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934, dla płatników, o których mowa w art. 36 ustęp 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, przypada w okresie do dnia 15 lutego 1935 r., zaś termin płatności IV raty podatku od nieruchomości za rok 1934, w okresie do dnia 31 stycznia 1935 r.

Ponieważ płatnicy tych podatków, w nakazach płatniczych na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1933 oraz na podatek od nieruchomości za rok 1934, zawiadomieni zostali, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, o innych terminach płatności niż te, o których mowa w ustępie pierwszym, a mianowicie:

a) o ile chodzi o IV kwartalną zaliczkę na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934,

podano płatnikom jako termin płatności dzień 15 marca 1935 r.,

b) o ile zaś chodzi o IV ratę podatku od nieruchomości za rok 1934 podano płatnikom jako termin płatności dzień 28 lutego 1935 r.,

Ministerstwo Skarbu — celem uniknięcia wątpliwości — zawiadamia, że w roku bieżącym utrzymuje w mocy te terminy, które podane zostały płatnikom do wiadomości w doręczonych im nakazach płatniczych.

W roku bieżącym zatem IV kwartalna zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 winna być wpłacona do dnia 15 marca 1935 r., zaś IV rata podatku od nieruchomości za rok 1934 do dnia 28 lutego 1935 r.

W związku z tem wyjaśnia się zarazem, że kary za zwłokę, ewentualnie odsetki za odroczenie, od niewpłaconych w terminie należności:

a) z tytułu IV kwartalnej zaliczki na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 należy pobierać od dnia 29 marca 1935 r., zaś

b) z tytułu IV raty podatku od nieruchomości za rok 1934 należy pobierać od dnia 15 marca 1935 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) *W. Koszko*

74.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 4 lutego 1935 r.

L. D. V. 4369/2/35

w sprawie poboru zaliczki na nadzwyczajną daninę majątkową w I grupie kontyngentowej w 1935 roku.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W dniu 30 stycznia 1935 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 stycznia 1935 r. w sprawie obliczenia i poboru nadzwyczajnej daniny majątkowej w 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 25).

W myśl § 2 lit. a) powyższego rozporządzenia, od płatników I grupy kontyngentowej (rolnictwo) przypada do zapłaty w terminie do dnia 30 kwietnia 1935 r. włącznie zaliczka na nadzwyczajną daninę majątkową w tejże grupie.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu przypomina, że do uiszczenia zaliczki są obowiązani płatnicy podatku gruntowego, którzy w 1935 roku opłacają ponad 25 zł. państwowego podatku gruntowego bez regresji i progresji, z wyjątkiem zwolnionych od obowiązku płacenia

daniny w myśl art. 4 ustawy o nadzwyczajnej daninie majątkowej. Zwraca się przytem uwagę, że gospodarstwa rolne do 7 ha obszaru ziemi są zawsze zwolnione od obowiązku płacenia daniny.

Zaliczkę obliczają — w powiatach stanowiących okrąg jednego urzędu skarbowego — urzędy skarbowe, w których okręgu są położone grunty podlegające nadzwyczajnej daninie majątkowej; jeżeli powiat jest podzielony na dwa lub więcej okręgów urzędów skarbowych — urzędy skarbowe właściwe dla obliczania progresji w państwowym podatku gruntowym.

Wysokość zaliczki wynosi:

a) dla płatników podatku gruntowego, opłacających w 1935 r. państwowy podatek gruntowy ponad 25 zł. do 60 zł. rocznie (bez regresji) — 11% podatku gruntowego bez regresji;

b) dla płatników podatku gruntowego, opłacających w 1935 r. państwowy podatek gruntowy ponad 60 zł. rocznie (bez progresji) — 22% państwowego podatku gruntowego bez progresji.

Jeżeli zatem w stosunku do 1934 roku stan majątku, jak również wysokość podatku gruntowego u poszczególnych płatników nie uległy zmianie — zaliczka wynosi 50% nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej, obliczonej na 1934 rok.

O wysokości zaliczki zawiadamia się płatników przy pomocy specjalnych zawiadomień. Druki zawiadomień będą przesłane bezpośrednio urzędowi skarbowym według rozdzielnika, który był stosowany w 1934 r. przy rozsyłce nakazów zapłaty na nadzwyczajną daninę majątkową w I grupie kontyngentowej.

Do akcji obliczenia zaliczki i rozesłania zawiadomień o jej wysokości należy przystąpić w takim czasie, by zawiadomienia były doręczone płatnikom bezwzględnie przed 15 kwietnia 1935 r. Jeżeli bowiem zawiadomienie o wysokości zaliczki będzie doręczone płatnikowi po 15 kwietnia 1935 r., zaliczka jest płatna w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia, co utrudni obliczenie ewentualnych kar za zwłokę względnie odsetek za odroczenie.

Omyłki rachunkowe w obliczeniu zaliczki prostują urzędy skarbowe we własnym zakresie z urzędu lub na wniosek płatnika.

Zarządzenia w sprawie przypisania zaliczki w księdze bierczej oraz zarachowania wpłat z tytułu zaliczek wydaje jednocześnie Wydział Kasowy Departamentu Budżetowego.

Dyrektor Departamentu:

(—) *W. Koszko*

75.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 lutego 1935 r.

L. D. V. 822/4/35

w sprawie stosowania art. 44 ustawy o podatku przemysłowym.

Do

wszystkich Izb Skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Wobec zmiany brzmienia art. 44 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. i przyznania Izdom Skarbowym kompetencji do udzielania ulg podatkowych w zakresie przepisu powołanego artykułu (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) — Ministerstwo Skarbu, celem ujednostajnienia stosowania powyższego przepisu, poleca Izdom Skarbowym (Wydziałowi Skarbowemu) korzystać z przyznanego im uprawnienia bardzo oględnie, gdyż dążeniem Ministerstwa jest, aby każda działalność gospodarcza podlegająca podatkowi przemysłowemu ponosiła właściwe ciężary publiczne i pod tym względem znajdowała się w jednakowych warunkach gospodarczo-konkurencyjnych.

Równocześnie wyjaśnia się, że w myśl powołanego przepisu ustawy mogą być zwalniane od podatku przemysłowego tylko przedsiębiorstwa spełniające bezpośrednio zadania określone w tym artykule (nie wystarcza zatem, jeśli one stanowią dla prowadzącego je tylko sposób do osiągnięcia zysków, chociażby przeznaczonych na powyższe cele) oraz dokonywujące stosunkowo nieznaczne obroty, przez które należy rozumieć obroty nieprzekraczające w stosunku całorocznym sumy 25.000 złotych.

Zastępca Dyrektora Departamentu:
(—) *Dr. J. Lubowicki*

76.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 lutego 1935 r.

L. D. V. 4748/2/35

w sprawie ustalenia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej na 1935 r.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W związku z postanowieniami ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie

majątkowej (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 248) zarządza się co następuje:

I. Ustalenie podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej na 1935 rok.**a) I grupa kontyngentowa (na podstawie podatku gruntowego).**

Celem zestawienia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej na 1935 rok w I grupie kontyngentowej należy, jak i w roku ubiegłym, w każdym urzędzie skarbowym sporządzić dwa „Rejestry dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej” (załącznik Nr. 1 dołączony do okólnika z dnia 26 lutego 1934 r. L. D. V. 7349/2/34). Do pierwszego „Rejestru” a) należy wciągnąć wszystkich płatników państwowego podatku gruntowego w danym okręgu, opłacających ponad 25 zł. do 60 zł. włącznie państwowego podatku gruntowego, do drugiego zaś b) wszystkich tego rodzaju płatników — opłacających ponad 60 zł. tego podatku bez progresji i regresji. Nie należy wciągać do „Rejestru” płatników zwolnionych od opłacania nadzwyczajnej daniny majątkowej w myśl art. 4 ustawy, a zwłaszcza właścicieli gospodarstw rolnych do 7 ha włącznie obszaru ziemi, które są zawsze zwolnione od opłacania daniny.

Przy wciąganiu do „Rejestru” poszczególnych płatników należy narazie wypełniać kolumny od 1 do 5 włącznie „Rejestru”. W kolumnie 2 należy podać imię i nazwisko płatnika państwowego podatku gruntowego, a przy osobach prawnych — nazwę osoby prawnej. W kolumnie 3 należy podać miejsce zamieszkania płatnika państwowego podatku gruntowego, a przy osobach prawnych — siedzibę osoby prawnej. W kolumnie 4 należy podać miejsce położenia jednostki gospodarczej, podlegającej podatkowi gruntowemu. W kolumnie 5 należy podać państwowy podatek gruntowy bez progresji i regresji, opłacany w danym okręgu przez płatników państwowego podatku gruntowego.

W okręgach, gdzie państwowy podatek gruntowy jest przypisywany jednostkom zbiorowym, należy dane, co do wysokości państwowego podatku gruntowego zacerpnąć z repartycji podatku, dokonanej przez urzędy gminne. O ile chodzi o b. zabór pruski, tam gdzie jest mowa o państwowym podatku gruntowym, należy rozumieć państwowy dodatek do podatku gruntowego.

Zaznacza się, że podstawą obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej na 1935 r. jest państwowy podatek gruntowy przypisany na 1935 r.

b) II grupa kontyngentowa (na podstawie obrotu).

Celem zestawienia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej na 1935 r. w II grupie kontyngentowej — należy w każdym urzędzie skarbowym sporządzić dwa „Rejestry” dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątko-

wej w II grupie kontyngentowej (załącznik Nr. 2 dołączony do okólnika z dnia 26 lutego 1934 r. L. D. V. 7349/2/34). Do pierwszego „Rejestru” a) należy wciągnąć wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe o obrocie ponad 20.000 zł. (przy zryczałtowanym podatku o przeciętnym obrocie ponad 27.000 zł.) do 50.000 zł. włącznie, do drugiego — b) wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe o obrocie ponad 50.000 zł.

Nie należy wciągać do „Rejestrów” przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, zajęć przemysłowych oraz samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, zwolnionych od opłacania nadzwyczajnej daniny majątkowej w myśl art. 4 ustawy.

Przy wciąganiu do „Rejestrów” poszczególnych przedsiębiorstw i zajęć należy narazie wypełniać kolumny od 1 do 6 włącznie „Rejestrów”. W kolumnie 2 należy podać imię i nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, przy osobach prawnych — nazwę osoby prawnej (firmę); o ile chodzi o zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe — imię i nazwisko osoby, wykonywującej dane zajęcie. W kolumnie 3 należy podać miejsce zamieszkania osób wymienionych w kolumnie 2. W kolumnie 4 należy podać rodzaj prowadzonego przedsiębiorstwa lub wykonywanego zajęcia. W kolumnie 5 należy podać miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego, a o ile chodzi o samodzielne wolne zajęcia zawodowe — miejsce zamieszkania wykonywującego dane zajęcie. W kolumnie 6 należy podać obrót ustalony z danego przedsiębiorstwa lub zajęcia przy wymiarze podatku przemysłowego za 1933 r.

Przy spółkach akcyjnych, spółkach z ogr. odp. i innych przedsiębiorstwach, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, należy w kolumnie 6 „Rejestrów” podać łączny obrót ze wszystkich należących do nich zakładów.

Nadzwyczajną daninę majątkową w II grupie kontyngentowej dla spółek akcyjnych obliczają oddziały bilansowe Izby Skarbowych.

Zaznacza się, że dla przedsiębiorstw opłacających zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu przeciętny obrót z 1933 roku, wolny od opodatkowania, wynosi 27.000 zł.

Wkońcu z całym naciskiem podkreśla się, że w II grupie kontyngentowej podstawą obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej jest obrót przyjęty w poszczególnym przedsiębiorstwie za podstawę obliczenia podatku przemysłowego od obrotu. Powyższa zasada reguluje również sprawę poboru daniny w przypadkach, gdy podatek przemysłowy od obrotu jest skalony. W tych przypadkach nadzwyczajnej daninie majątkowej podlega tylko pierwsza faza obrotu t. j. obrót tego przedsiębiorstwa, które bezpo-

średnio opłaca skalony podatek. Natomiast obroty wyłączone spowodu scalenia z ogólnych obrotów pozostałych przedsiębiorstw, dokonywujących dalszych faz obrotów artykułami, od których podatek został scalony, nie podlegają nadzwyczajnej daninie majątkowej.

c) III grupa kontyngentowa (na podstawie przychodu z nieruchomości miejskich oraz niektórych budynków w gminach wiejskich).

Celem zestawienia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w III grupie kontyngentowej na 1935 r. należy w każdym urzędzie skarbowym sporządzić dwa „Rejestry dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w III grupie kontyngentowej” (załącznik Nr. 3 dołączony do okólnika z dnia 26 lutego 1934 r. L. D. V. 7349/2/34). Do pierwszego „Rejestru” a) należy wciągnąć wszystkie nieruchomości miejskie oraz niektóre budynki w gminach wiejskich, których roczny przychód względnie wartość czynszowa wynosi ponad 1.000 zł do 2.000 zł włącznie, zaś do drugiego — wszystkie nieruchomości miejskie oraz niektóre budynki w gminach wiejskich, których roczny przychód względnie wartość czynszowa wynosi ponad 2.000 zł.

Nie należy wciągać do „Rejestrów” nieruchomości oraz budynków zwolnionych od opłacania nadzwyczajnej daniny majątkowej w myśl art. 4 ustawy.

Przy wciąganiu do „Rejestrów” poszczególnych nieruchomości i budynków należy narazie wypełniać kolumny od 1 do 5 włącznie. W kolumnie 2 należy podać imię i nazwisko właściciela nieruchomości względnie budynku, a przy osobach prawnych — nazwę tej osoby. W kolumnie 3 należy podać miejsce zamieszkania właściciela nieruchomości względnie budynku, a o ile chodzi o osoby prawne — ich siedzibę. W kolumnie 4 należy podać miejsce położenia nieruchomości względnie budynku (miejscowość, ulica, Nr. domu). W kolumnie 5 należy podać roczny przychód względnie wartość czynszową z nieruchomości lub budynku, przyjętą za podstawę wymiaru państwowego podatku od nieruchomości miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich na 1935 r. podatkowy.

Nieruchomości miejskie oraz niektóre budynki w gminach wiejskich, podlegające nadzwyczajnej daninie majątkowej na obszarze Województwa Śląskiego oraz sposób ustalania rocznego przychodu względnie wartości czynszowej dla obliczenia tej daniny, określa rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 375).

II. Zarządzenia wspólne.

Akcję zestawienia podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w II grupie kontyngentowej należy zakończyć w urzędach skarbowych i oddziałach bilansowych izb skarbowych — w terminie do dnia 15 kwietnia 1935 roku, w III grupie kontyngentowej — w termi-

nie do dnia 15 czerwca 1935 r., w I grupie kontyngentowej — w terminie do dnia 1 września 1935 r.

Po zakończeniu akcji należy w obu „Rejestrach” w każdej grupie kontyngentowej podsumować podstawę obliczenia nadzwyczajnej daniny (podatek gruntowy, obrót, roczne komorne względnie wartość czynszowa).

Celem obliczenia zwyżek względnie zniżek kontyngentowych przedłożą urzędy skarbowe izbom skarbowym **w nieprzekraczalnym terminie:**

1) do dnia 20 kwietnia 1935 r.

a) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w II grupie kontyngentowej” z przedsiębiorstw i zajęć o obrocie do 50.000 zł ilość pozycji obliczeniowych daniny, sumę obrotu z kolumny 6 „Rejestru”;

b) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w II grupie kontyngentowej” z przedsiębiorstw i zajęć o obrocie ponad 50.000 zł ilość pozycji daniny oraz sumę obrotu;

2) do dnia 20 czerwca 1935 r.

a) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w III grupie kontyngentowej” z nieruchomości miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich o rocznym przychodzie lub wartości czynszowej do 2.000 zł ilość pozycji obliczeniowych daniny oraz sumę rocznego przychodu lub wartości czynszowej z kol. 5;

b) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w III grupie kontyngentowej” z nieruchomości miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich o rocznym przychodzie lub wartości czynszowej ponad 2.000 zł ilość pozycji obliczeniowych daniny oraz sumę rocznego przychodu lub wartości czynszowej z kol. 5;

3) do dnia 5 września 1935 r.

a) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej” dla płatników podatku gruntowego, opłacających państwowy podatek gruntowy do 60 zł rocznie: ilość pozycji obliczeniowych daniny oraz sumę podatku gruntowego;

b) na podstawie „Rejestru dla obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej” dla płatników podatku gruntowego, opłacających państwowy podatek gruntowy ponad 60 zł rocznie: ilość pozycji obliczeniowych daniny oraz sumę podatku gruntowego z kol. 5.

Izby skarbowe po otrzymaniu powyższych danych z urzędów skarbowych zestawia je poszczególnymi urzędami skarbowymi według wzorów (załącznik od 4 — 9 włącznie), włącza do zestawienia w II grupie kontyngentowej dane z oddziału bilansowego i przedłożą Ministerstwu Skarbu:

1) zestawienia dotyczące II grupy kontyngentowej — w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 maja 1935 r.,**

2) zestawienia dotyczące III grupy kontyngentowej — w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 lipca 1935 r.,**

3) zestawienia dotyczące I grupy kontyngentowej — w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 września 1935 r.**

Prace związane z zestawieniem podstaw obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej, należy rozłożyć w ten sposób, aby terminy zakresłone w niniejszym okólniku mogły być bezwzględnie zachowane.

Druki rejestrów (Załącznik od 1 do 3) sporządzą Izby Skarbowe we własnym zakresie i rozesła je Urzędowi Skarbowym.

Zastępca Dyrektora Departamentu:

(—) *Dr. J. Lubowicki*

77.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 lutego 1935 r.

L. D. V. 4746/1/35

w sprawie zawiadamiania urzędów skarbowych o dokonanych zaświadczeniach uproszczonych ksiąg.

Do

wszystkich Izb Skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W związku z przepisem § 64 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 821) Ministerstwo Skarbu zarządza, aby Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy w Katowicach) zawiadamiły właściwe urzędy skarbowe o każdym dokonaniem zaświadczeniu uproszczonych ksiąg.

W zaświadczeniach należy podawać: imię i nazwisko (firmę) właściciela przedsiębiorstwa lub nieruchomości budynkowej, rodzaj przedsiębiorstwa, kategorię świadectwa przemysłowego, miejsce położenia przedsiębiorstwa lub nieruchomości budynkowej, datę zaświadczenia oraz rodzaj zaświadczonych ksiąg.

Analogiczne zawiadomienia nadsyłać będą urzędowi skarbowym izby przemysłowo - handlowe oraz izby rzemieślnicze.

Zastępca Dyrektora Departamentu:

(—) *Dr. J. Lubowicki*

78.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 7 lutego 1935 r.

L. D. VI. 1103/4/35

w sprawie przedkładania Ministerstwu Skarbu
odpisów okólników.

Do

wszystkich Izb Skarbowych i Urzędu
Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział
Skarbowy) w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu zarządza, aby Izby
Skarbowe (Wydział Skarbowy Urzędu Woje-
wódzkiego Śląskiego) przedkładały Minister-
stwu (Departament VI) odpisy okólników doty-
czących:

1) interpretacji przepisów akcyzowo-mono-
polowych,

2) sposobu wykonywania służby w dziale
podatków pośrednich i monopolów.

Ponadto poleca się przedstawiać Minister-
stwu odpisy sprawozdań Kierowników Wydzia-
łów IV-tych z dokonanych inspekcji władz i or-
ganów działu służby akcyzowej.

Równocześnie Ministerstwu Skarbu uchyla
zarządzenie z dnia 20 kwietnia 1927 r.
L. 8680/1194/D/27.

Za Kierownika Departamentu:

(—) Zaremba

Naczelnik Wydziału

79.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 7 lutego 1935 r.

L. D. IV. 41135/1/34

w sprawie kwitów wywozowych.

Do

Dyrekcji Ceł w Warszawie, Poznaniu,
Mysłowicach, Lwowie, Gdańsku.
Inspektoratu Ceł w Gdańsku, Urzędu
Celnego w Gdyni.

W związku z rozporządzeniami Ministra
Skarbu z dnia 25 października 1934 r. w spra-
wie zwrotu cła przy wywozie spirytusu etylo-
wego oraz zboża, produktów przemiału i siodu
(Dz. U. R. P. Nr. 96 z r. 1934 poz. 881 i 882) za-
rządza się co następuje:

Kwity wywozowe z tytułu zwrotu cła przy
wywozie spirytusu etylowego oraz zboża pro-
duktów przemiału i siodu, wystawiane po dniu
1 marca 1935 r. mogą opiewać na kwoty nie
wyższe niż 25.000 złotych.

Tak na przykład gdy suma zwrotu cła wy-
nosi 100.000 zł. należy wystawić 4 kwity po
25.000 zł. każdy.

Dyrektor Departamentu:

(—) St. Fr. Królikowski

80.

WYKŁADNIA

ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez
Ministerstwo Skarbu.

Skrót: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych
z dn. 1 lipca 1926 r. (DURP. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia
10 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

423 (art. 72 i 90). W wykładni Nr. 404,
ogłoszonej w Nr. 9 Dziennika Urzędowego
z r. 1934, w wierszu 4 od góry, zamiast: „Nr. 72,
poz. 90”, powinno być „Nr. 40, poz. 354” (L. D.
V. 2508/5/35).

424 (art. 45—47, 49, 153, 161). W dniu 1 paź-
dziernika 1934 r. weszła w życie ustawa z dnia
15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 346)
zawierająca **Ordynację Podatkową** (skrót O. P.).

Na mocy art. 209 i 212 (§ 7) O. P., niektóre
postanowienia O. P. mają zastosowanie również
do opłat stemplowych. Są to mianowicie art. 21,
22, 48 — 51, 125, 130, 131, 151 — 156 i 158 (Po-
wołane postanowienia z wyjątkiem art. 151 —
156 i 158 mają zastosowanie również do podat-
ków spadkowego i od darowizn, a na obszarze b.
dzielnicy austriackiej, także do należitości są-
dowych).

W związku z powyższem mają zastosowa-
nie do opłat stemplowych również niektóre po-
stanowienia rozporządzenia Ministra Skarbu
z dnia 19 września 1934 r. o wykonaniu Ordy-
nacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 821),
a mianowicie §§ 19, 100 (ustępy 5 i 6), 105—107,
115 i 116 (Powołane paragrafy z wzięciem 115
i 116 mają zastosowanie również do podatków
spadkowego i od darowizn, a na obszarze b.
dzielnicy austriackiej także do należitości są-
dowych).

Przewidziane w art. 125 O. P. sprostowa-
nie **błędu rachunkowego**, który zaszedł w decy-
zji władzy, jak również odpisanie opłaty stem-
plowej nieprawidłowo wymierzonej na skutek
podwójnego opodatkowania, t. j. wymierzenia
opłaty stemplowej po raz drugi przez organ
urzędowy, ma być dokonane z **urzędu**, skoro
tylko organ urzędowy, który dopuścił się błę-
du rachunkowego lub podwójnego opodatkowa-
nia, omyłkę spostrzegł. Przez „błąd rachunko-
wy” należy rozumieć wynik działania matema-
tycznego, niezgodnego z prawidłami matema-
tyki.

Przewidziane w § 4 art. 131 O. P. **oprocenowanie** nadpłat, podlegających zwrotowi lub zaliczeniu, następuje w zakresie opłat stemplowych tylko wówczas, jeżeli nadpłata powstała: 1) na skutek błędu rachunkowego, który zaszedł w decyzji organu urzędowego (art. 125 § 1 O. P.), 2) na skutek ponownego wymierzenia przez organ urzędowy opłaty stemplowej od tego samego przedmiotu (art. 125 § 2 O. P.), 3) na skutek nienależności, stwierdzonej przez załatwienie **odwołania** t. j. środka odwoławczego, przewidzianego w art. 46 i 47 u. o. s. Nadpłaty, wymienione pod 1) i 2), są określone w § 4 art. 131 O. P. jako „suma uznana przez władzę skarbową za niesłusznie pobraną”. Nadpłata zaś, wymieniona pod 3), jest określona w powołanym § 4 jako „suma uznana w wyniku odwołania za niesłusznie pobraną”.

Nie podlega więc oprocentowaniu nadpłata, powstała na skutek nienależności, stwierdzonej przez załatwienie wniosku, przewidzianego w art. 45, 49, 153 lub 161 (ustępie ostatnim) u. o. s. lub w art. 640 Kodeksu postępowania karnego, Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 83, poz. 725 (w § 99 rws.).

Art. 131 O. P., w szczególności też § 4, tycający się oprocentowania, ma zastosowanie tylko w tych przypadkach, w których kwota nienależna została uiszczona **po dniu 30 września 1934 r.**, t. j. po wejściu O. P. w życie (art. 212 § 1 O. P.). Art. 131 O. P. nie ma zastosowania, jeżeli kwotę nienależną uiszczono przed dniem 1 października 1934 r.; w tym wypadku kwestię, czy i według jakich zasad kwota nienależna ma być zwrócona (w szczególności też, czy ma być oprocentowana) należy rozstrzygnąć według przepisów, które obowiązywały w dniu uiszczenia kwoty nienależnej.

Jeżeli po dniu 30 września 1934 r. właściwa władza orzekła na skutek odwołania, że opłata stemplowa, wymierzona przed dniem 1 października 1934 r., nie należy się, lub należy się tylko w części i jeżeli kwotę nienależną uiszczono **częściowo** przed dniem 1 października 1934 r., częściowo zaś po dniu 30 września 1934 r., to oprocentowaniu podlega jedynie część, uiszczona po dniu 30 września 1934 r. Jeżeli np. w 1935 r. właściwa władza orzeknie, że wcale nie należy się opłata stemplowa, wymierzona w 1934 r. w kwocie 1.000 zł i jeżeli na poczet tej kwoty uiszczono w dniu 20 września 1934 r. — 700 zł, a w dniu 20 października 1934 r. — 300 zł, to oprocentowaniu podlega kwota 300 zł od dnia 20 października 1934 r. (L. D. V. 39693/5/34).

Z MINISTERSTWA SKARBU.

Komunikat

w sprawie fałszywych monet srebrnych wartości 5 i 10 zł.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż w ostatnich czasach pojawiły się w obiegu fałszyfikaty monet srebrnych wartości 5 i 10 złotych z wizerunkiem Marszałka Piłsudskiego na rewersie i orłem strzeleckim na awersie, wybitych w celu upamiętnienia podjęcia walki zbrojnej o oswobodzenie Ojczyzny i wymarszu w pole dnia 6 sierpnia 1914 r. oddziałów Związków i Drużyn Strzeleckich pod wodzą Komendanta Głównego Wojska Polskiego Józefa Piłsudskiego (wzory tych monet zamieszczone są w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1934 r. Nr. 69, poz. 669).

Obydwa fałszyfikaty wykonane są sposobem odlewu, przyczem 10-złotowe odlane są ze stopu srebra, 5-ciozłotowe zaś ze stopu cyny, cynku i antymonu i posrebrzane.

Obydwa fałszyfikaty posiadają dźwięk zbliżony do monet prawdziwych, są jednak od nich **łżejsze**.

Zębki na otoku fałszyfikatów są miejscami zalane i naogół niewyraźne. Rysunek orła jest na nich mniej wyraźny, niż na monetach prawdziwych.

W literach napisu „Rzeczpospolita Polska” i wartości monety widoczne są miejsca zalane, t. j. cechy właściwe odlewom.

Komunikat

w sprawie płatności podatków bezpośrednich w miesiącu lutym 1935 r.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w miesiącu lutym płatne są następujące podatki:

1) do 15 lutego — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1935, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1935 r., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące przedsiębiorstwa księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 lutego — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od zajęć zawodowych, w wysokości, przypadającej od dochodu osiągniętego przez notariuszy (rejentów) i pisarzy hipotecznych w miesiącu styczniu 1935 r.;

3) do 28 lutego — podatek od nieruchomości za IV kwartał 1934 r.;

4) do 1 marca — przedpłata na podatek dochodowy za rok 1935, przez osoby fizyczne obowiązane do składania zeznań o dochodzie;

5) do 7 lutego — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń

za najemną pracę, wypłaconych przez służbowcę w styczniu 1935 r.;

6) do 5 lutego — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 stycznia 1935 r.; do 20 lutego — podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15-stu dni lutego b. r.

Ponadto płatne są w lutym zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Komunikat

w sprawie zagubionych plombownic oraz pieczęci do laku.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości:

1) że w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej II we Lwowie skradziono urzędową plombownicę Nr. 1909/3409,

2) że w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Brześciu n/Bugiem zagubiono plombownicę firmy „Elibor“ Nr. 2050 z odejmowanymi rączkami z odciskiem „3550“ wraz z futerałem i woreczkiem brezentowym oraz pieczęć okrągłą do laku z napisem „Kontrola Skarbowa Nr. 164“.

Komunikat

w sprawie wylosowanych do umorzenia w dniu 31 stycznia 1935 r. Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

W dniu 31 stycznia 1935 r. wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr. 39481, 29704, 32568, 323, 57, 19729, 13782, we wszystkich dziesięciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasę Urzędów Skarbowych po zł 100 za bon 25 złotych.

